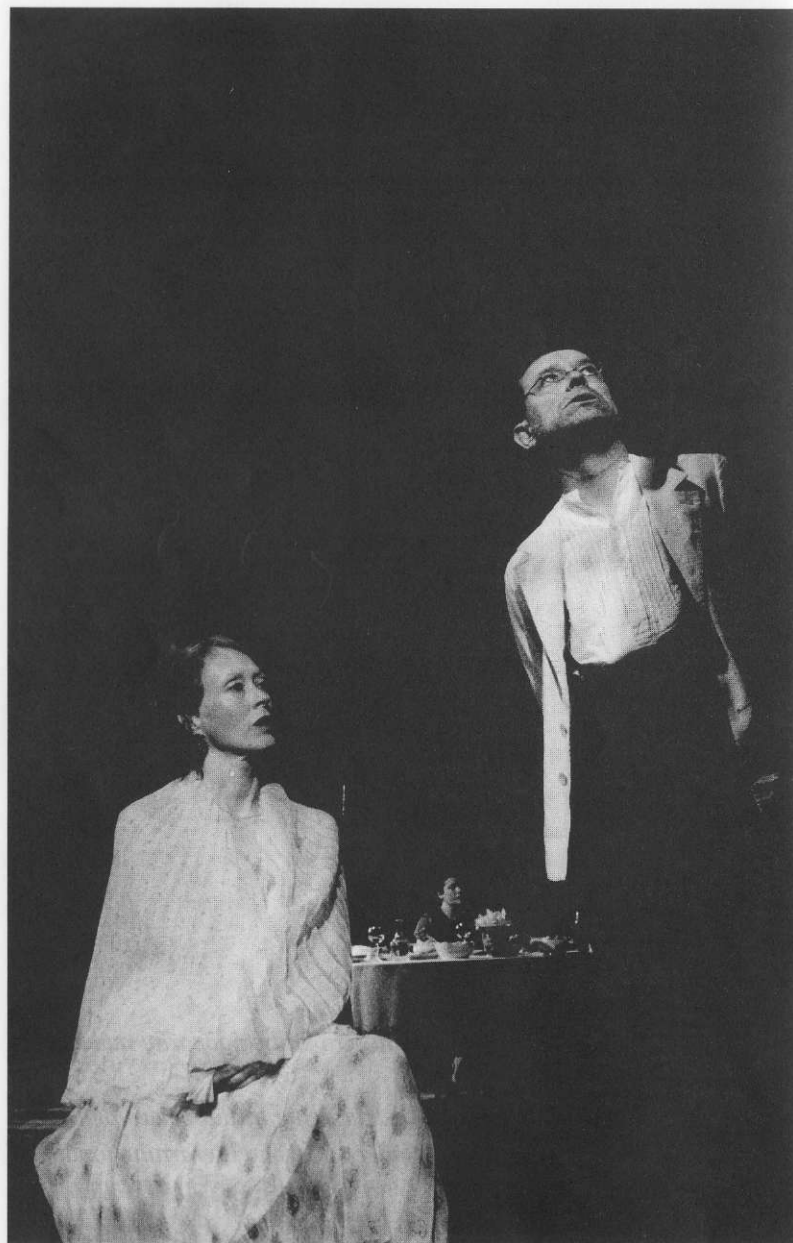

Před obědem

Ritter, Dene, Voss

Voss je luhový podnikatel, který se
Ritter, jeho žena a jeden mladý muž
lulá k němu a jeden mladý muž
lulá k němu
Voss je luhový podnikatel, který se
Ritter, jeho žena a jeden mladý muž
lulá k němu a jeden mladý muž
lulá k němu
Voss je luhový podnikatel, který se
Ritter, jeho žena a jeden mladý muž
lulá k němu a jeden mladý muž
lulá k němu

Tím jsme vždycky trpěli
těmito příšernými obrazy

Osoby:

VOSS *je* Ludwig

DENE *jeho* starší sestra

RITTER *jeho* mladší sestra

Panská vila v Döblingu
Jídelna

Před obědem

Pohled do kuchyňky prosklenými

dvoukřídlymi dveřmi

Druhé dveře, okno

Kredenc, jeden velký a jeden malý stůl

Mnoho židlí

Velká lampa, pompézní stojací

hodiny, zrcadlo, gramofon

Velké rodinné portréty na stěnách

Ritter na židli u okna, kouří

cigaretu

DENE *přichází z* kuchyně

a prostírá

Příliš horká koupel

to je jeho zvyk

Interpretační potíže

nezájem

katafalkismus nám vyčítá

RITTER

Řeklas mu

že v úvahu přichází jedině doktor Frege

DENE

Ne musím postupovat obezřetně

Postupujte obezřetně slečno Worringerová

povídal ředitel

RITTER

Doléčující lékař doktor Frege

DENE

Ze Steinhofu až sem

nic neřekl skoro nic

RITTER

Ani o Schopenhauerovi

DENE

Ne

RITTER

A jeho nenávisť k Němcům

DENE

Ani slovo o Němcích

RITTER

A jeho krkobil

DENE

Odzvoněno

už nekašle

Ani slovo o Fregem

Nemám chuť pojit

abych zachránila svého bratra

řekla jsem řediteli

dívá se pod stůl a potom prostírá dál

Z pudu sebezáchovy беру svého bratra domů

řekla jsem

nemůžu do Steinhofu každý den

sama jsem nemocná

Nechápavě na mě civěl

Jednejte jak uznáte za vhodné řekl

ale nezapomeňte že váš bratr

je nanejvýš ohrožen

nanejvýš ohrožen

RITTER

Jen žádné nepřipustné myšlenky

DENE

Zatímco tys ho navštěvovala jenom jednou týdně

já jezdila do Steinhofu denně

RITTER

Dennodenně

DENE

Destrukce Filozofická sebedestrukce

řekl

chléb se salámem vhozen do záchodové mísy

před mýma očima

Schopenhauer a umývání rukou

Opět mluvil o svém srubu v Sognefjordu

mluví nepřetržitě o Norsku ve svém pokoji

nevěděla jsem jak ho od toho odpoutat

ještě včera stále dokola Nenávisť k Němcům

RITTER

Ten norský vrtoch

DENE *jde do kuchyně*

RITTER

Během dvou let zaplatit tři miliony

protože nemáme nemocenské pojištění

*stáhne si levou botu a vyklepává**ji vysoko nad hlavou*

Katafalkismus

z boty vypadne kámen

Mělas ho nechat v klidu

ve Steinhofu jsi ho měla nechat

DENE

Vždyť je to jenom pokus

RITTER

Který pokaždé končí katastrofou

DENE

Kde je zase kostkový cukr

RITTER *si znovu obouvá botu*

V levé zásuvce

DENE

Nechal se úplně zapadnout sněhem v Sils Maria

přichází z kuchyně a prostírá dál

Všechny vánoční dárky spáleny

posupný smích
 Nouze o dech smrtelný strach
 Opět strach z rakoviny jazyka

RITTER

Rakovina jazyka není dědičná

DENE

Je

RITTER *vzala noviny a čte*

Jak dlouho je otec mrtev

DENE

Dvacet let

RITTER

Měl tu nejkrásnější smrt
 jakou si dokážu představit
 bez nejmenších bolestí
 usnul jako dítě
 Dva dny před tím
 jsme ještě byli v opeře
 Turandot

DENE

že jsme děti Henryho Jamese
 ne svých rodičů
 říkával
 Luxusem zadušené
 jež vždycky ještě tak tak vyvázly

RITTER

Ty nebo já
 dodneška
 na tom se nic nemění

DENE

Nechala jsem ho vymluvit
 Logické pojednání první díl
 Logické pojednání druhý díl
 definitivně přepsáno řekla jsem

celou alejí tam
 a zase zpátky
 bez odmluvy
 řekla jsem aby si sedl na zadní sedadlo
 nebránil se
 úplně sám od sebe nastoupil
 prášky účinkovaly okamžitě
 Chtěl jet po Höhenstrasse
 u Fischerhausu jsme zůstali stát
 přál si vystoupit
 vystoupili jsme
 kousek jsme šli
 působil naprosto klidně
 díval se dolů na město
 chtěl vědět kde je náš dům
 nenašel ho hned
 to ho rozčílilo
 Tam je řekla jsem
 to ho rozčílilo dvojnásob
 že jsem ho j á objevila dřív
 Prý jsem se nezměnila řekl
 Ty také ne
 sestry jsou neštěstí řekl
 poděkoval mi za mou práci s přepisováním
 vtom jsem uviděla
 že nemá ponožky
 bosýma nohama v botách
 poděkoval mi podruhé za mou práci
 nás prý otec miloval
 jeho prý jen nenáviděl
 náhle vyslovil svou oblíbenou větu
 schopenhauerovskou větu
 zcela klidně bez sebemenšího vzrušení
 Zařídila jsem to tak
 řekla jsem

abychom byli sami
 až se vrátí domů
 jen my sourozenci
 žádný personál
 žádné děvče
 Stačí nám přece malá kuchyň
 nikdo kromě nás
 Sám se vykoupat
 řekl
 aniž by na mě civěl
 nějaký ošetřovatel
 Chtěl se trochu projít
 šli jsme kousek do lesa
 Řekla jsem byla jsem na hřbitově
 hrobka rodičů je zanedbaná
 bříza prorazila střechu hrobky
 fascinovalo ho
 že a jak jsem mu hrobku
 popsala
jde do kuchyně
 Zkrátka
 uvidíme
 Jednou s ním půjdeš do parku ty
 jednou já

RITTER

Já jsem byla proti tomu
 já jsem i nadále proti tomu
 já bych ho odtamtud nebrala
 každopádně ne teď

DENE

Teď nebo nikdy
 myslela jsem si
 Teď souhlasil

RITTER

Ty jsi plně soustředěná na Ludwiga

ty jsi svůj život zcela podřídila jemu

DENE

S jeho souhlasem
 uvažuj přece
přichází z kuchyně
 teď chtěl domů

RITTER

Já bych ho bývala nebrala domů
 rozhodně ne teď
 Teď budeš přece zase vystupovat
 hraješ tu Slepou
 to je přece nesmysl

DENE

Právě proto že teď budu zase vystupovat

RITTER *čtouc*

Seberealizace
 jaké ohavné slovo
 všude tohle protivné slovo
 seberealizace
 není nic odpornějšího
 není nic hloupějšího
 zhola nic to neznamená
 slovo seberealizace
 ale všichni ho papouškují
 jedno co a kdo člověk je
 hlavně že se realizuje
 a že je sám sebou
 neexistuje nesmyslnější
 a odpornější slovo
 než slovo seberealizace
 ale všichni ho omílají bez ustání
 Pravdivostní funkce to je taky takový pojem

DENE

Já tahle slova nenávidím
 všechny tyhle pojmy

Říkal že prý jsme inteligentní sourozenci
dívá se na hodiny
 Třeba bys s ním šla ty
 k doktoru Fregemu
 zítra odpoledne

RITTER

On říká jen to co vymýšlí

DENE

Aby bylo doma vždycky čerstvé mléko
 to je důležité
 budu s ním každý den
 chodit do parku
 řekla jsem řediteli
 a rozpis léků dodržovat co nejpřesněji
 Dbejte na to
 aby nebyl sám
 když si stříhá nehty na nohou
 povídal ředitel
 jeho kabáty věšte vždycky tak
 aby nebylo vidět podšívku
 Musíte si s ním dát práci
 Když vám přednáší svoji Logiku
 musíte ho poslouchat
 mlčet musíte
 žádný komentář rozumíte
 žádné odporování
 jako bychom ho my neznaly líp
 a neříkejte
 že jste nerozuměla
 právě tak nesmíte říct
 že byste rozuměla
 Jaký protivný člověk tenhle ředitel
 čistěte mu
 tak aby o tom nevěděl
 jeho brýle řekl

a to denně
 protože on si je nečistí a je přesvědčen
 že oslepne
 má strach ze slepoty
 a z rakoviny jazyka
 Mohu vás uklidnit rakovina jazyka není dědičná
 Pro lidi jako váš pan bratr řekl
 je hrubé bavlněné spodní prádlo to právě
 nikdy mu nedávejte hedvábné
 věřte mi
 úplně hrubé bavlněné spodní prádlo
 je pro něj nejlepší
 Ten ředitelův hlučný protivný hlas
 jsem od začátku nesnášela
 jenomže tyhle lidi je nutno brát v potaz
 i když dávají přirozeně užitečné rady
 jsou tihle lidé pořád stejně nesnesitelní
 Dále uděláte dobře
 když minimálně jednou týdně
 budete vašeho pana bratra třít froté ručníkem
 šest či sedm minut
 k tomu pusťte kousek Eroiky
 vždyť víte
 že k Beethovenovi má váš pan bratr
 obzvláštní vztah
sestře přímo
 a víš co ještě řekl
 naprosto výslovně
 nevzbuzujte ve vašem panu bratrovi nikdy pocit
 že ho pozorujete
 ale nespouštějte ho z očí
 Vůbec by nebylo špatné
 kdybychom tu a tam měli hosty
 pozvat nějaké lidi myslím
 Společnost mu prospěje

RITTER

V Londýně zůstat
a v Londýně se zadusit
tím nám léta vyhrožoval
Já jsem se zachránila
já jsem si řekla
je to můj život
ne jeho
a tak by se holt v Londýně zadusil
nebo v Cambridži
nebo v Norsku ve svém srubu
Tys ho přivezla
ne já
Kontinent je má smrt
psával tak často na svých lístcích

DENE *jde do kuchyně*RITTER *za ní volá*

Člověk který nepíše spisy
nýbrž metaspisy
celoživotní Logika
k sobě
Nic než vydírání
tak s námi vždycky jednal
volá
já jsem se zachránila
ty jsi mu propadla
k sobě
V Londýně zůstat
a v Londýně se zadusit
volá
a potom to norské vydírání
ten plán se srubem namířený údajně proti
sobě samotnému
Posedlost letními šaty
mi vyčítal

taneční kurs zprotivil
když jsem četla Goetha
pohlavkoval mě
ve městě za mnou slídl
obviňoval mě ze lži jak jen mohl

DENE

Tys ho vždycky nenáviděla

RITTER

To byly odjakživa tvoje výmysly

DENE

Každý jeho slovní obrat jsi brala ve zlém
Tys vždycky nenáviděla jeho myšlení
jedno co udělal
tys to nenáviděla

RITTER

Jeho nenávisť už v dětství
mě vždycky děsila

DENE *přichází z kuchyně*

Ptám se
jestli si schválně nevzal ponožky
nebo si je zapomněl vzít
víš co ředitel ještě povídal
Vím že nesnášíte když váš pan bratr nosí šle
prosím ponechejte mu je

RITTER

Doktoři myslí vždycky na všechno

DENE

Celou dobu
říkal Dobře temperovaný klavír
zatímco jsem podepisovala revers
Ptám se jestli doktor Frege
je ten pravý lékař
ale žádného jiného nemáme

RITTER

V Londýně zůstat
a v Londýně se zadusit

DENE

V neděli chce do Musikvereinu
filharmonický koncert
víš co se dává

RITTER *zavrtí hlavou*

DENE

Beethoven pravděpodobně
a Schönberg
a Webern
jdeš taky

RITTER

Ne
já nenávídím tyhle koncerty
už léta
jsou to pořád ty stejné kousky
stejní kapelmajstři
stejní lidé

DENE

Ale s Ludwigem
je to přece něco docela jiného
Ředitel říká
že tyhle koncerty jsou nutné
terapeutická matiné takříkajíc
nemůžeme ho nechat jít samotného
Proč nejdeš aspoň jednou s námi
Vždyť jsi v Musikvereinu už dávno nebyla
Sedneme si do osmé řady
na svá místa

RITTER

Mě nudí tahle matiné

DENE

Ale tuhle hudbu
můžeme přece slyšet vždycky znova

RITTER

Já ne
nakonec všechno už jsme slyšeli
všechno slyšeli
a všechno viděli

DENE

To je tvoje megalomanie

RITTER

Nech mě na pokoji

DENE

Já prostírám
a ty tu sedíš a čteš si noviny
jako by se tě to všechno vůbec netýkalo
jde do kuchyně

RITTER *za ní volá*

Teď máš svého filozofického bratra doma
a musíš se s tím nějak vyrovnat

DENE

Je to taky tvůj bratr

RITTER

Ano ale já jsem ho nevzala ze Steinhofu

DENE

Přece jsme projednaly
všechno společně

RITTER

Ale ty jsi rozhodla
že ho vezmeš ze Steinhofu
na vlastní nebezpečí

DENE

Ty přece taky chceš
aby byl doma

je to taky tvůj bratr

RITTER

Ano

DENE

Když tu pro něj
budeme společně
není to přece první pokus
Nepřeje si víc
než v neděli
do Musikverein

RITTER

Beethoven
Brahms
ten stále stejný Schönberg
ten nudný Webern
Čeho je u Beethovena příliš
toho je u Weberna málo
prosím tě
ušetři mě
těchhle filharmonických koncertů
vemte s sebou radši doktora Fregeho

DENE

Jak jsem mu nechala napouštět vanu
řekl dvakrát Zmrazovací technika filozoficky
hned si to chtěl poznamenat
tak jsem běžela pro jeho blok
ale když jsem se vrátila
rozkřikl se na mě
že by nikdy neřekl Zmrazovací technika filozoficky
a že také nepožadoval svůj blok
vyžadoval
abych zůstala v koupelně
dokud nebyl úplně nahý
měla jsem mu říct že je ošklivý
ty nejsi ošklivý ty jsi hezký

řekla jsem
a nebyla to lež
on je hezký
Ošetřovatelé se na mě vždycky rádi dívají
i doktoři
řekl
perverzní sebranka
bijí mě taky rádi
a já se od nich rád nechávám bít
a moji spolupacienti řekl
se na mě taky rádi dívají
a taky mě rádi bijí
Ale já je nebiju nikdy
já nikdy rány nevracím řekl
Nahého Ludwiga rádi vidí řekl
a ponořil se ve vaně
Musela jsem nakonec třikrát říct
že je ošklivý
na to se přede mnou vztyčil
a já to musela říct s vážnou tváří
a taky jsem to řekla s vážnou tváří
ono to totiž ani nebylo k smíchu

RITTER

Proč třikrát

DENE

Nevím
třikrát jsem musela říct
jsi ošklivý
řekla jsem to proti své vůli
přitom se dotkl

RITTER

Čeho

DENE

Ach vždycky mě donutíš
říct všechno

RITTER

Perverzní osobo

DENE

A ty

RITTER

Pták tvého bratra

který tě bezmála připraví o rozum

že

DENE *jde do kuchyně*RITTER *za ní volá*

Vždyť ty to vyvoláváš

že se tak k tobě chová

vy oba pořád vězíte ve svém infantilismu

ale to je tvůj problém

a jeho problém

čte

Pohlednice

která byla v roce dvacet jedna

tedy tři roky po skončení první světové války

podána v Linci

došla včera do Vídně

volá do kuchyně

Je to tou vodou ve vaně

ty napustíš vodu

úplně vařící vodu

a on z toho blázní

a ty toho využíváš

tak je to

o to ti jde

čte

Výbuch plynu ve Třetím okrese

dvě mrtvé ženy

zohaveny k nepoznání

volá do kuchyně

Naše snídaně

se už dvacet let nezměnily

třicet let ne

třicet let si mažeme

totéž na tentýž chleba

a pijeme k tomu tentýž čaj

nemyslíš

že bychom se měly zabít

už jenom kvůli tomu

Dvě herečky divadla v Josefstadtu

spáchaly sebevraždu

to by byl titulek

volá do kuchyně

Na violu

jsi přece taky hrála

já na klavír

ty na violu

že náš strýc Friedrich hrál na violu

Všechno z donucení

Ach jo

*odhodí noviny, vyskočí a jde**do kuchyně*DENE A RITTER *přicházejí**se dvěma velkými mísami a staví**je na stůl*

RITTER

Ohřáté

DENE

Jistě jak jinak

RITTER

Vlastnoručně ohřáté aspoň to

DENE *jde do kuchyně*RITTER *za ní volá, zatímco prostírá*

Dvacet let

přepisuješ jeho rukopisy

jsem přesvědčená
že jednoho dne
budou také vytištěny
vyjdou v některém význačném nakladatelství
Logika I
Logika II
To je tvoje zásluha
za spolupráce mojí sestry etcetera
ochutnává z jedné mísy
Bez tebe by přece
vůbec žádný jeho rukopis neexistoval
on si to vymýšlí
a ty to přefukáváš
upravuješ
i pravopisně
ty to přepisuješ
bez tebe by Ludwig už vůbec nebyl
nic od něj
to je tvoje zásluha
jednou říká že je to umění
potom zase
že je to filozofie
a nebo říká že je to nesmysl
a když ti diktuje
pohrdá tebou
ale ty to stejně ráda přefukáváš
ty se celá rozplýváš v jeho diktátu
Náš bratr je génius
žádný blázen
jednoho dne
se jím budou zabývat
na všech univerzitách
v Americe
všude
ačkoliv on sám

všechno co napsal
pokaždé
označuje za nesmyslné
nikoli za slabomyslné za nesmyslné
Pobyty ve Steinhofu
jsou jeho rekreace
radši než s námi do Sils Maria
jde do Steinhofu
ochutnává z jedné mísy
radši než s námi do Lucernu
jde do Steinhofu
Ani Vánoce společně s námi
náš zapřísáhlý odpůrce svátků
zpívá o Štědrém večeru ve Steinhofu ve sboru
v ústavním oděvu
otec mu řekl
že by se nehodil ani na herectví
to byl výraz nejhlubšího pohrdání
Je-li tázán na své příbuzné
řekne moje sestry jsou herečky
v Josefstadtu
veskrze talentované
můj otec zemřel na rakovinu jazyka

DENE *přichází z kuchyně*

RITTER

Herectví
to nám zůstalo
jinak nic
Já jsem se nikdy nechtěla něčím stát
a ty

DENE

Já nevím

RITTER

Jevištní přelud

DENE

Hm možná

RITTER

Komediantka

Tragédka

DENE

Jen proto že náš strýc

byl divadelní ředitel

RITTER

Dcery velkopřůmyníka Worringera

jež utekly ke svému strýci divadelnímu řediteli

z dlouhé chvíle

z omrzelosti životem

se dostaly na scénu Josefstadtu

DENE

Když myslíš

RITTER

Tebe označoval vždycky za nadanou

nadějnou

já byla odjakživa ta bez talentu

beznadějná

Protože nás miloval náš strýc

Jemné dcery jemných dam

v nevkusných kusech

podbarveno hudbou

A protože je náš bratr nenáviděl

šly jsme k divadlu

to byl rozhodující důvod

že náš bratr divadlo nenáviděl

a že naši rodiče divadlo nenáviděli

nenávisť k divadlu byla tou nejhlubší nenávisť v rodině

DENE

Snad

RITTER

A Ludwig se vydal filozofickou cestou

sebevražedně

osamoceně sebevražedně

Logika I

Logika II

vzniknuvší střídavě v Londýně a v Norsku

přetukané sestrou

extravagantní životní dílo

starší sestrou přirozeně

Precizní stroj

jak tě označuje

tím jsi už dvacet let

Kdo hraje na klavír

nemůže psát na stroji

to bylo moje štěstí

ale hrát na violu a psát na stroji

to jde

DENE

Z tebe mluví věčně jenom tvoje neštěstí

RITTER *výsměšně*

A z tebe jenom štěstí

DENE *si sedne ke stolu a kontroluje ho*

Chci mu prostřít stůl

jak to miluje

jako ho prostírala matka

jak to otec miloval

urovnává příbor

RITTER

Posedlost geometrií přímo na jídelním stole

Lekce ze servility

DENE *se podívá na hodiny*

Vždyť je to jenom pokus

RITTER

Osmnáctý
nebo devatenáctý

DENE

Kdyby vařila Anna
bylo by to přirozeně lepší
ale museli bychom se na ni ohlížet
takhle jsme sami
nerušení
ve třech jako už dávno ne
První večer je ze všech nejtěžší
Žádnou svíčku
nenávidí svíčky na stole
Nenávist k iluminaci
Měl vždycky rád čiré polévky

RITTER

Naboso v botách
a schopenhauerovská věta
a tys musela třikrát říct
že je ošklivý

DENE

Neustále slovo antipatie
když jsme se vraceli k autu

RITTER

Ludwig je fanatik čistoty
chorobně zatížený
jako náš otec
ale ten to nepřivedl tak daleko
otec se taky nedostal do Steinhofu
Velkopřemyslník Worringer
který si třicetkrát za den
myl ruce
což nevěděl nikdo
kromě nás
sedne si ke stolu

DENE

Takzvanou kapitolu o dualismu přepsala
dnes v noci
nespala
jenom přemýšlela
jak ho dostanu domů
dvakrát telefonovala s ředitelem
A nezapomeňte
třikrát dvě
ne dvakrát tři tablety
bylo to k zbláznění
jak ředitel nepřetržitě říkal nadaný člověk
Váš filozofický bratr
je venku z krize řekl
ale mějte na paměti
že je celoživotně ohrožen

RITTER

V Curychu to bylo krásné
pamatujš
nezatížené

DENE

Diktuje jen to co v ymýšlí
Náš Antikant
Upokojuje ho
když mi diktuje
všechno jako součást terapie povídal ředitel
To je můj trest smrti pro tebe
že ti diktuje řekl Ludwig
nebo přinejmenším a na každý pád doživotí
ještě hůř
stále na hranici šílenství
nikdy tuto hranici nepřekročit
ale stále na hranici šílenství
když opustíme tuto hraniční oblast
jsme mrtvi

RITTER

Odjet teď do Říma
 ty mě přece nepotřebuješ
 ty jsi pro něj rozhodující
 ne já
 já jsem ta obtížná
 znervózňující
 já neumím ani vařit
 ani ohřát nic neumím
rozhlíží se po pokoji
 Všechno doposud
 zařízení po rodičích
 nic se nezměnilo
 co jsou rodiče mrtvi
 Já bych bývala všechno vyházela
 všechno
 ty ses proti tomu postavila
 teď se tady už brzo udusíš

DENE

Vždyť jsi mohla jít
 do Říma kupříkladu
 nebo do Amsterdamu
 stéblo bych ti nepřeložila přes cestu
 jenže pak bys přišla o své angažmá

RITTER

Neodešla
 to je to
 ale ne z lásky k Ludwigovi jako ty
 z neschopnosti
 protožeš mě vždycky ochromovala
 připoutávala
 taký ne kvůli Josefstadtu

DENE

Já tebe připoutávala
 Jsi naprosto nezávislá

mohla sis vždycky dělat
 co jsi chtěla
 ale tys přece nechtěla odejít
 Ty mi vyčítáš
 vždycky jsi mi vyčítala
 že jsem tě připoutala k tomuhle domu
 ale mohlas kdykoli jít
 kamkoli

RITTER

Ano

DENE

Jdi říkala jsem často
 tys nešla
 Mě muži nikdy nezajímali
 tebe ano
 přesto jsi zůstala

RITTER

Ne kvůli Ludwigovi

DENE

Ludwig Ludwig
 já jsem tu pro Ludwiga
 ty ne
 ty jsi zůstala
 protože jsi nechtěla nic riskovat
 kvůli svým vazbám k Josefstadtu
 taková je pravda

RITTER

Tvoje pravda

DENE

Moje pravda

RITTER

Ludwig je pro mne všechno
 říkalas vždycky
 Teď ho máš zase ve své luxusní kleci

DENE *vstane*

A ty

RITTER

Můj milovaný bratr
můj milovaný filozof
říkalas vždycky

DENE *na cestě do kuchyně*

Můj milovaný bratr
můj milovaný filozof

RITTER

Tvůj Antikant
zvedne ze země noviny

DENE

Tys měla Ludwiga vždycky jenom pro povražení
nikdy ses o něj doopravdy nestarala
ovšem ty jsi taky mladší sestra
Co mluvíš pořád o Římu
a o Paříži
a neodejdeš
znám tě jediné jak ležíš v posteli
jíš co uvařila Anna
čteš noviny
věčně zklamaná pokud jde o lásku

RITTER

Po smrti matky
jsi začala mluvit tak jako mluvívala ona
přejalas její chůzi
a shrnuješ si vlasy
stejně jako matka
a říkáš vždycky stejně Večeře
a potom tu sedíš a mlčíš tak jako matka
a říkáš stejně Ludwig
vždycky když řekneš Ludwig
slyším matku jak říká Ludwig
Do Říma příští týden

vstane a jde k oknu
nebo do Normandie
nebo přece jenom Shakespeare v Josefstadtu
jen pryč odsud

DENE

A za pár dní
jsi už zase tady
to je tvoje neštěstí

RITTER

To máš úplnou pravdu
ty jsi moje jasnovídko

DENE

Vždycky všechno
se u tebe obrátí v neštěstí
Tvůj bratr má pravdu
ty ho přitahuješ
to neštěstí
Někdo ho přitahuje
jiný odpuzuje

RITTER *čtouc*

Vždycky jsem se cítila
zrazovaná
vámi
Ve škole
jsi byla o pět let přede mnou
po celý život
ale nešťastné jsme přece obě
ty máš své neštěstí
já zase svoje
ty vaříš
když ti nic jiného nezbyvá
já čtu noviny
Závislost na novinách
kterou mi vyčítáš
já tobě nikdy nic nevyčítám

sama sobě ano
tobě ne
S Ludwigem do Budapešti
aniž bys řekla jediné slovo
nic jsem ti nevyčetla
s Ludwigem na Kouzelnou flétnu
všechno za mými zády
ani jediná výčitka z mojí strany
všechno vždycky spolkla
jak se říká
já jsem vždycky všechno pozorovala
tys to uváděla do pořádku
nevím
kdo tím víc trpěl
Nemoc je posvátný proces
religie říkal
myslíš že nevidím
čím pro něj jsi

DENE

My nevybředneme z bludů

RITTER

Koupit pět košíl
těch nejdražších
a odnést je do Steinhofu
a on si neoblékl jednu jedinou
všechny je rozdál
jsou to koneckonců
i moje peníze
naše peníze
Vzurnost
mi vyčetl
při mojí poslední návštěvě
Sníh za oknem
řekl že brzy oslepne
stěžoval si na hmyz jako obvykle

že dveře na terasu vržou
okna nedoléhají

DENE

Zatelefonuji doktoru Fregemu
Deset minut sedm set šilinků
to jsou doktoři
vyprošujeme si aspoň náznak pomoci
ale oni nenaznačí nepomohou
Ale doktor Frege
ho zná nejdéle
zkušený lékař tak říkajíc
pokud jde o Ludwiga

RITTER

Vyžaduje neustálou účast
ale přitom všechny odrazuje
a všechny uráží

DENE

Nezájem o filozofii z tvé strany
k tomu se zase vrátil
ta hloupá sestra
jsi ty
já jsem ta příčinlivá
bez ducha jsme obě
přichází z kuchyně s mísou
Mě potřebuje
na mě je odkázaný
na tebe ne
ale tebe miluje

RITTER se zasměje

Mě
tebe miluje
tebe
užitečnou
mě neužitečnou
nenávidí

DENE *utírá postupně příbory ubrouskem*

RITTER

Tobě vždycky dával přednost
nejdřív dával přednost
pak si tě zamiloval
ty jsi mu nejbližší
Příbor nádobí
všechno musí být perfektní
zvedá vidličku proti světlu a kontroluje ji
vidí všechno
a my máme strach
že uvidí něco
co vidět nemá
položí vidličku na stůl a vezme lžici zvedne ji proti světlu a kontroluje ji
Už jako dítě
hrůza ze špinavých příborů
Neustále čistý ubrousek
a nejvyšší nároky co se stolování týče
pokládá lžici na stůl
Třikrát denně čistou košili
Každý druhý den čisté povlečení
Všechno do něj rodiče
investovali
on byl jejich dítě
co jsme byly my

RITTER *čtouc*

My byly děti
Henryho Jamese
my jsme nebyly jejich děti

DENE

Otec to vždycky říkal
z potřeby zraňovat
a Ludwig to říká taky
otec myslel přesně jako Ludwig

RITTER

Jeden byl velkopřemyslník
druhý je velkofilozof

DENE

Ach nesmysl
sedá si
Ludwig je tak slabý a
tak křehký

RITTER

To si myslíš ty
tak ho vidíš ty
protože tak Ludwiga chceš vidět
protože ho tak musíš vidět
tihle lidé se zdají být tak slabí
a jsou tak silní jako nikdo jiný

DENE

Já přece vím vidím přece
jak je bezmocný

RITTER

Má tě dokonale
ve své moci
Ludwig je násilník
taková je pravda
a ty to víš taky
Násilník s filozofickými úmysly
ale to ty si nesmíš připustit
tím by se tvá koncepce zhroutila
předčítá
Ještě nikdy
tolik Italů
nenavštívilo Vídeň
zaplavují město
Všechno rakouské
Italy fascinuje
rakouské dějiny

rakouské umění
všechno rakouské

DENE

Nebyt Ludwiga
vůbec bychom tu nebyly
rozhlíží se
už bychom tu nebyly
všechno by bylo prodáno
možná bys byla v Římě
kdoví kde bych byla já
Ludwig nás drží pohromadě

RITTER

Už dávno nás zruinoval
a zničil

DENE

Tomu přece sama nevěříš
to mu neřekneš do očí
taky je to lež

RITTER

Jen do té míry
do jaké je i pravda
jenom vylhaná
všechno je vylhané
podle Ludwiga
vylhané a prolhané
odhodí noviny a vyskočí a u okna
sestře přímo
Ludwig je tvůj majetek
jakož i obráceně
Ludwig vlastní tebe
a já jsem odsouzena k tomu
abych se na tuhle nestydatost dívala
Jak mi tu jde všechno na nervy
Ty jsi ten nejbezohlednější člověk na světě
bez ohledů bez skrupulí

dívá se oknem ven

Ale v Římě by to bylo taky nesnesitelné
Protože jsme už všechno viděli
Odkud bere náš bratr právo
si nás přivlastňovat
náhle silně
Josefstadt je moje záchrana
Budu zase hrát
jedno co
Co můžeš ty
můžu i já
Ukázat divadlu záda
to byla jenom falešná póza
kvůli jednomu filozofickému zločinci
otočí se k sestře přímo
My se musíme mít na pozoru
před ním
má v úmyslu
nás úplně zruinovat
po léta
po celá desetiletí koná své dílo zkázy
My jsme ty potřebné
ne on
my jsme poškozené
ne on
sobě musíme pomoci
ne jemu
jde k sestře
Náš duševní mrzák
nás ničí
bezmála nás už zničil
to je jeho triumf
to je jeho dílo

DENE

Rozrušuješ se

kde je na místě
jedině střízlivá úvaha
zabředlas
do svého ludwigovského komplexu

RITTER

To řekl on
že mám pravdu
ne ty

DENE

A i kdyby to řekl on
ty máš ludwigovský komplex
Kdybys už konečně dokázala nahlédnout
že tahle slepá ulička
je pro nás ta jediná možnost existence
ale toho ty nejsi schopná
a jsi taky ještě moc mladá

RITTER

Logikovi
sednout na lep
to je na tom to odporné

DENE *kontroluje nůž*

RITTER

Blahodárná atmosféra
bezpečí a tepla
říkával náš otec
Ludwig tuto větu
často opakoval
vysmívá se otci
postupem času
zněla ta věta
stále absurdněji
Až se pro nás
tento dům
stal peklem
Jako worringerovské peklo

ho Ludwig sám často označoval
sestře přímo
Copak nevidíš
že jsme z tohoto domu skutečně
udělali ono worringerovské peklo
a vůbec ne nevinně
zcela vědomě jsme ze svého rodného domu
udělali tohle worringerovské peklo
Jenom ty nechceš přiznat
kdo je v tomhle pekle
dábel

DENE

Po polévce kousek melounu
to myslím nebude chyba
to myslím nebude chyba
snad bys nemusela
pít víno
když uvidí
že piješ víno

RITTER

No dobrá
ovládnu se
ale jenom protentokrát
jenom protentokrát projednou
Bylo by lepší
kdyby tu byla Anna
takhle budeš celou dobu pobíhat
mezi jídelnou a kuchyní
to přece nenávidí
to vždycky nenáviděl
nepřetržitě
k zbláznění
z jídelny do kuchyně
pobíhající hospodyně

DENE

Tys mě nikdy nemohla vystát
už jako úplně malé dítě
jsi mě nenáviděla
Číré polévky miluje
takzvané zahuštěné nenávidí

RITTER

Nejdřív ho hýčkali rodiče
potom my
je to nechutné
jak ho neustále
hýčkáš
To bylo vždycky
naš chudáček
až se z něj stal tenhle netvor
z malého bezmocného stvoření
megaloman
filozof
Před slabými se mít na pozoru
říkával náš otec
protože oni jsou ti doopravdy silní
slabí nás ovládají
ne silní
to takzvané nás ovládá
ne to původní to opravdové to skutečné
jde k hodinám a natahuje je
My nepřetržitě
před vším couváme
on necouvne před ničím
pro něj je důležité jedině jeho myšlení
ale kdo říká
že jeho myšlení má nějakou cenu
třeba je to všechno jenom nesmysl co vymýšlí
třeba vymýšlel jenom nesmysly až doteď
když je přece skutečně blázen

když přece Steinhof
označuje za svůj pravý domov
Můj Ludwig říkáš
a myslíš
můj Ludwig můj filozof
zatímco on je jenom tvůj blázen
tvůj milovaný blázen
bratr jako milovaný blázen
jako milovaná perverzita

DENE

Na to není co říct

RITTER

V tom je tvoje síla
to máte s Ludwigem společné
nic neříct tam
kde by mělo být řečeno všechno
nic neodpovědět
kde jsme se na všechno ptali
Vy mě už brzy úplně umoříte
svoji prolhaností

DENE *jde do kuchyně*RITTER *za ní volá*

Ty mícháš polévku
a jenom přemýšlíš
jak bys mě mohla mučit
a náš bratr se baví
naší hloupostí
sedá si ke stolu a volá do kuchyně
on je filozofický
aby mě ničil
a ty z téhož důvodu
mícháš polévku

DENE *přichází s ošatkou chleba z kuchyně*

Tricet let
tatáž debata

staví ošatku na stůl

Přesně tak jako náš otec
debatoval s naším strýcem
jenže to nešlo o Ludwiga
nýbrž o továrnu

bylo to zrovna tak protivné

po pauze

Tak krásně jsem si představovala
tenhle večer

Po měsících zase poprvé
stolovat společně s Ludwigem
my tři sami
nerušení

RITTER

Sourozenecká láska

ve třech

vstává a rovná obraz na stěně a znovu si sedá

Ty sis vždycky všechno

ve své hlavě předem naplánovala

a snažila ses to všemi prostředky prosadit

bez ohledu na druhé

Ty jsi vzala Ludwiga z ústavu

ty jsi poslala Annu pryč

tys nás rozesadila kolem stolu

vždycky jsi všechno dělala ty

DENE *si sedá ke stolu*

RITTER

A Ludwig neví vůbec

že všechno čím je

je skrze tebe

Ty ses rozhodla pro psací stroj

já pro klavír

co se našeho druhého umění týká

Přijít tomu na chuť

o to jde

Ty přepisuješ jeho výmysly

Na vrcholu šílenství

vytukáváš

co si vymyslel

a já k tomu hraju na klavír

improvizuji takříkajíc filozoficky

na klavír

DENE

Během dvou týdnů

přinést do Steinhofu čtyři páry bot

a on je všechny rozdál

RITTER

Manie lidskosti

DENE

Ty jsi proti všemu

a každému

to je tvoje neštěstí

RITTER

Proto je náš bratr

naš génus

jenž sice pobývá ve Steinhofu

ale je diskusním tématem

na anglických univerzitách

na objekt disertačních prací to dotáhl

zamyšleněji

Útěk k divadlu

nám nic nepřinesl

Herectví u konce

Jako předměty k upotřebení

nás označuje

tebe která ho opatruje

ochraňuje takříkajíc

jako předmět k upotřebení

a zneužívá nás

směříc se

tebe
 která přetukává jeho myšlení
 která ho tak pilně reprodukuje
 která obětuje své noci
 jeho myšlenkám

DENE

Koupit pro něj pět košil
 a potom v nich potkávám všechny tyto lidi
 Ředitel měl na hlavě Ludwigův klobouk
 když se mnou mluvil
 víte váš pan bratr
 mi svůj klobouk daroval
 to jsem si ho pak musel nasadit
 taková sázka víte
 vsadil jsem se s vaším panem bratrem
 že si nechám klobouk na hlavě
 dokud budete v mé kanceláři
 nemohu říci oč jsem se s vaším panem bratrem
 vsadil
 ale jak vidíte
 chystám se právě
 tuto sázku vyhrát
 Nemyslete si milostivá paní
 řekl ředitel
 že jsem blázen
 přirozeně lidé říkají
 že všichni ředitelé blázců jsou sami blázni
 že ředitelé jsou větší blázni než pacienti jim svěřeni
 to říkají lidé
 protože se to rádo slyší
 ne ne pouhá sázka
 nic víc
 Kromě toho řekl ředitel
 dokončil váš pan bratr kapitolu o Kierkegaardovi
 na které pracoval osm měsíců

Steinhof jako filozofická klauzura řekl
 několikrát
 Steinhof jako filozofická klauzura
 Váš pan bratr bude jednou velmi slavný
 a potom se bude říkat
 zde ve Steinhofu
 jeho dílo vzniklo
 a doufám že se pak rovněž bude říkat
 zde ve Steinhofu je dovršil
 Ten protivný hlas znáš ho přece
 Podepsala jsem třesoucí se rukou
 Na vaši zodpovědnost přirozeně
 řekl ředitel
 Najednou vešel Ludwig
 a řekl
 Vyhrál jste sázku pane řediteli
 Ludwig sundal klobouk řediteli z hlavy
 a nasadil si ho
 Mně je tenhle klobouk
 skutečně příliš těsný řekl Ludwig
 znovu si klobouk sundal
 a nasadil ho zase řediteli
 Vyhrál jste sázku
 moje nejhlubší úcta řekl Ludwig
 potom vyplnil šek
 a strčil ten šek řediteli
 do kapsy

RITTER

A dál

DENE

Nic
 řekla jsem Ludwigu pojď
 pojďme
 pojďme rychle pryč odsud

Ředitel mě vyprovázel ven
Ludwig šel před námi

RITTER *tázavě*

A

DENE

Posílal lidem
kteří stáli všude kolem
byla totiž doba návštěv
vzdušné polibky
a pak sáhl ještě do kapsy kabátu
a vytáhl svazek stošilinkových bankovek
a mával s ním nejdřív sem a tam
a najednou začal ty bankovky
postupně rozhazovat mezi lidi
Pacienti a návštěvy se rvali o jeho stošilinkovky

RITTER

A tys tomu nezabránila

DENE

Ne
Chtěla jsem ho bez odporu
dostat z ústavu
byl úplně klidný
tu a tam na něj někdo zavolal jeho jménem
jeho křestním jménem
Ludwigu
a on jim pokaždé všem posílal vzdušné polibky
Je to dualismus
vykřikl několikrát
katafalkismus
militarismus
čím dál víc se do těch slov vkládal
potom mě náhle objal a řekl
jak jsem rád
že jsi tady

RITTER *vstane a jde k oknu, dívá se ven*

Tys ho odtamtud odvezla
ne já
mě nemůže obviňovat
že jsem ho odtamtud odvezla
Neměl to být
to že jsem pro něj měla jet s tebou
určitý druh spoluviny
až pozná
že to byla chyba
ho odtamtud vzít
v tuhle dobu

DENE *zvedne nůž a drží ho proti světlu*

RITTER

Spoluvina
o tu ti šlo
proto ten návrh dnes ráno
abych jela s tebou
abych pro něj jela spolu s tebou
ne ne
já jsem ho nepřivezla
ty jsi ho přivezla

DENE

Proč si myslíš vždycky
jenom to nejhorší
Cokoli udělám
je hanebné v tvých očích
ty existuješ
nepřetržitě pod tlakem chorobné podezřívavosti

RITTER

Ty neděláš nic
bezdůvodně

DENE

Starší
je za všechno zodpovědná

to mi předhazuješ
co jen pamatuju
Ne ne
Ludwig nastoupil naprosto klidně do auta
ředitel se ještě stále klaněl
i když jsme byli už víc než sto metrů
daleko
Jestli si také všechno zabalil
a vzal s sebou
zeptala jsem se Ludwiga
to jsme byli už na Höhenstrasse
ano řekl
všechno

RITTER *náhle zvědavě*

Co je to ta Slepá
za roli
velká role

DENE

Jenom krátký výstup
dvě věty nic víc

RITTER

Že to bereš

DENE

Přece jen čtyři roky
nic nehrát
ale tohle mě zajímá
fascinuje
a nevyčerpá mě taky docela

RITTER

Dvě věty
řečené slepou

DENE

Nejde mi o to
hrát velkou roli
tu bych bývala taky mohla hrát

ne ne dvě věty
ale jak

RITTER

Tys byla vždycky ctižádostivá
na scéně
jsi nic neriskovala

DENE

Všechno má milá všechno

RITTER

Ano všechno

DENE

Těch němých rolí
co jsem hrála
zatímco bych přece bývala mohla hrát
ty největší
Nezáleží na tom
jak dlouho je herec na scéně
záleží jedině na tom **jak**
dvě tři minuty excelentního divadla

RITTER

Jo jo

DENE

Naše pojetí
byla vždycky nejenom rozdílná
ale doslova protichůdná
Tys chtěla vždycky jenom velké role
to já nechtěla nikdy
Rozdíl je v tom
že jsem kvůli Ludwigovi
už čtyři roky nevystupovala
ne jako ty
proto že bych nedostala žádnou velkou roli
byla bych mohla kdykoli hrát velkou roli
Ludwig to znemožňoval

RITTER

V každém případě
Ludwigova oběť

DENE

Jak myslíš

RITTER

Tvůj talent je rozhodně větší
tvůj talent je pravým opakem mého
Ty jsi rozená divadelnice
to není míněno pejorativně
naopak
ty jsi herečka skrznaskrz
mě to stojí pokaždé všechno
tobě vychází všechno lehce
tak lehce jako jen génium

DENE *se zasměje*

Génium
Herec není nikdy génius
Interpreti nejsou žádní géniové
a už vůbec ne herci
A lehce mi nevyšlo nikdy nic
to je tvůj omyl
Vím že můžu být dobrá jenom tři minuty
a taky vystoupím jen na tři minuty
Celý kus takzvaná velká role
nebyla nikdy mou ctížádostí

RITTER

Ale hrálas dobře i ty velké role
i ty takzvané celovečerní
jedno co
bylo to vždycky dobré
žádná by to tak nezahrála jako ty
o tom není sporu

DENE

Co se jenom děje v naší sestře

že je tak nešťastná

má všechno

všechno co člověk může mít

a je nešťastná

*vstane a přinese velkou lampu, postaví ji do středu
stolu, ustoupí o krok dozadu a pozoruje lampu*

Ne

nene

jak je ta lampu nevkusná

to mě nikdy nenapadlo

krajně nevkusná lampu

bere znovu lampu a staví ji tam, odkud ji

předtím vzala, jde k oknu a dívá se z okna

Já vlastně nejsem žádná herečka

jenom jsem chtěla mezi lidi

to byl pravý důvod

možná i jisté malé nadání

potřeba hrát nejspíš

tu jsi měla vždycky i ty

ale ne profesionálně

všechno profesionální mě odjakživa odpuzovalo

jenom proto že jsem nechtěla být sama

taková je pravda

už jen to že jsem se na herecké škole

směla účastnit zkoušek

byla moje záchrana

ne vlastně zájem o herectví

RITTER *vstala*

DENE

Ne určitě ne

Být pohromadě s lidmi stejně starými

dívá se sestře přímo do tváře

A přirozeně sehrála skutečnost

že náš strýc byl akcionář Josefstadtu

a ještě k tomu šéf činohry

velkou roli
 nebyt jeho už bych později
 herectví neprovozovala
 Do Shakespeara potřebujem jedno děvče
 a to jsi ty mé dítě
 to bylo vše
 všechno ostatní je známo
jde k zrcadlu a dívá se do něj
 Ty jsi úplně jiný případ
 skutečná herečka zcela vědomě
 s nejvyššími nároky
otočí se
 Vždyť ty jsi mnohem lepší než já
 jenže štěstí pak stejně vždycky přálo mně
 to je to nic jiného
 zdánlivé štěstí
 Naše rivalita na scéně
 já jsem ji nikdy nebrala vážně
 když jsi hrála dobře
 dělalo mi to pokaždé radost
podívá se na hodiny, potom
 Je načase
 aby přišel
jde ven a volá tak hlasitě, jak může
 Ludwigu

Opona

Oběd

Dvoukřídlé dveře do kuchyňky jsou teď vlevo
Ritter a Voss sedí u stolu, jedí a pijí
Voss sedí proti otcovu portrétu, pije vodu
Ritter pije bílé víno

Voss předkloněn

Jít rovně
 víš co to znamená
 to se mi za celou dobu nepodařilo
 Najednou jít zase rovně
narovná se
 Předpisově
předkloní se a šeptá
 Přinesla mi špatný papír
 to mi znemožnilo
 napsat šestou kapitolu
 všechno ztraceno konec
 řekl jsem jí papír
 na kterém jsem psal Logiku I
 ale ona neposlouchala
narovná se
 V Glossopu nechat vzlétnout draka
 pamatuješ
 Anglické období krásné období
 Potom se vydal do Anglie
 a studoval matematiku
 povídal ředitel
 Slyšel jsem přirozeně všechno
 co říkal
 není to norský problém
 je to cambridžský problém řekl ředitel
 Ačkoli z bohatého domu řekl

přihlásil se dobrovolně do armády
Potom převzala vůdčí roli matematika
neboť co jiného je filozofie než matematika
nejryzejší matematika

předkloní se

Jednou jsem mu nakreslil vrtulovou lopatku
kterou jsem sám zkonstruoval
na ústavní papír
to ho ohromilo

Jenom ne samostatný pokoj řekl jsem
prosím jenom ne samostatný pokoj
a pak přece jen
samostatný pokoj

prosím samostatný pokoj

Není to problém norského srubu řekl

je to cambridžský problém

Bohatí totiž mívají

ze všech největší potíže

řekl

předkloní se

Naše sestra mu svěřila

že jsem v osmnácti

rozhlíží se

spal s naší matkou

Řekla to zcela bez zábran

to ředitele pobavilo

Já bych to byl neříkal

Užvaněnost

narovná se

Nejdřív se zabýval konstruováním draků a balonů

potom se věnoval hnacím motorům

řekla

myslela že jsem ve svém pokoji

zatímco já stál v ředitelově předpokoji

a čekal na ni

což nemohla vědět

Projednávala s ředitelem cestu do Madridu

kterou chce podniknout

sama

Kdybys dávala pozor

co jsem říkal

nebylo by teď pro mě všechno ztracené

řekl jsem jí

tys mi všechno zničila

na **tenhle** papír nemůžu psát

To vyvolalo její hněv

opustila mě okamžitě

viděl jsem jak mě nenávidí

všechno nenáviděla jak šla pryč

dokonce i mé spolubližní v utrpení

stíhala nenávisť

Já jsem nečetl noviny

které mi nosila

rozdal jsem je

to jsem neměl dělat

protože pak tam tancovali všichni bez sebe

nadšením z papíru

Ona si myslí že píše bezchybně

ve skutečnosti dělá samé chyby

přítom není nic lehčího

než přetukat precizní předlohu

Říká že bude teď zase hrát

zase vystupovat

RITTER

Ano

VOSS *předkloní se, šeptá*

Komedie že

RITTER *přikývne*

VOSS

Sestry herečky

Divadelní ptactvo
 Jevištní štěbetalky
směje se
předkloní se, šeptá
 Mojí ideou bylo
 jít dál
 než všichni ostatní
 za všechny ostatní
narovná se
 Jsme připoutáni k podivnostem
 Rozumíš mi
 k podivnostem
 a dusíme se v jednotvárnosti

DENE *vejde s velkým talířem*
masa a posadí se

RITTER *k ní*
 Pamatuješ na Glossop

DENE
 Ano samozřejmě

RITTER
 Jak málo jsme už potom prožili

DENE
 Ach Bože

RITTER
 Ludwig říká
 že jsi mu přinesla špatný papír
 ztratil kvůli tomu spoustu času

DENE *rozděluje porce masa*

RITTER
 Jak je to dávno
 Glossop

DENE
 Dvaadvacet let
 to vím přesně

moje největší zklamání

RITTER
 Pro tebe
 Já byla v Glossopu šťastná

DENE
 Číst Mozartův životopis
 s bolením v krku
 celou dobu proležet v posteli
 zatímco ty a Ludwig
 jste experimentovali s drakem

VOSS
 Můj experiment s drakem
 můj rozhodující objev
 Jenže jsem objevil něco docela jiného
 než jsem si myslel že jsem objevil
 Až o mnoho let později
 jsem zjistil
 že jsem v Glossopu
 objevil něco docela jiného

RITTER
 Na tomhle objevu
 jsem měla rozhodující podíl

VOSS
 Přirozeně

DENE
 Já byla ošklivě nemocná

RITTER
 Tys do Glossopu nechtěla
 tys v Glossopu onemocněla
 protože jsi do Glossopu nechtěla
 hned první den jsi měla horečku

VOSS
 Glossop mě rozhodujícím způsobem ovlivnil

DENE

Ano vy jste se v Glossopu zregerovali
 Ale já miluji
 životopisy umělců
 to byla moje výhoda
 S Mozartem nebylo bolení v krku ani z poloviny tak zlé
vstane a jde ven

RITTER

Hraje Slepou
 krátký výstup
 dvou třiminutový výstup
 snad se zas chytí
 jsem si jistá
 že jí to udělá dobře
 Jak je dobře že jsme naše styky
 s lidmi od divadla
 úplně nepřerušily
 pokud jde o mě
 já jsem o kontakty s lidmi od divadla
 vždycky dbala
 nejsem ale ochotna
 hrát všechno
 ale i když nevystupujeme
 musíme se udržovat na výši
 já pracuji denně na svém umění rozumíš

VOSS

Mít za sestry dvě umělkyně
 nevím
 přineslo mi to štěstí
 nebo neštěstí
 víc neštěstí myslím než štěstí
 jistě víc neštěstí

RITTER

Můj Ludwig
 jak on přemýšlí

naš egoista

Chceš ještě kousek melounu

VOSS *se předkloní a šeptá*

Přinesla mi pět košíl
 a já je všechny rozdal
 to ji přirozeně popudilo
 ale jsou to snad moje peníze
 Filozof rozdává své myšlenky
 je to totiž jeho myšlení
narovnává se, bere si kousek melounu
 V Skjoldenu jsem si myslel
 že to nejde dál
 Ředitel říkal
 že je to můj norský problém
 idyla života ve srubu
 Večer před spaním
 nastoupíme do řady
 a doktor vyžaduje
 abychom říkali svá jména
 On řekne Dobrou noc
 na to řekneme my Dobrou noc
 světlo se automaticky zhasne

DENE *vchází s mísou salátu**a posadí se*

VOSS

Automaticky se zhasne
 Žádné špatné jídlo
 v ústavu
 Každý může sníst kolik chce
 problém je
 že nemám v noci žádného partnera k hovoru
 protože všichni tvrdě spí
 Noci jsou ve Steinhofu naprosto klidné

DENE

Teď jsi doma

a můžeš si dělat co chceš
klade Ludwigovi na talíř porci masa
 Teď je všechno
 co souvisí se Steinhofem za námi
 zapomeň na to
 třeba bys chtěl poslouchat hudbu

VOSS

Ne

DENE

Koupila jsem novou Devátou

VOSS *tázavě*

Ano

Jít rovně

víš co to znamená

DENE

Odpolední procházka

ti udělá dobře

nebo co jenom by sis přál

Třeba si chceš čist

muzicírovat třeba

nebo pozveme nějaké hosty

RITTER

Jaké hosty

DENE

Hosty

lidi

Ludwigovi přímo

Koho bys tak chtěl vidět

Možná je lepší

nezvat hned lidi

možná je nejlepší zcela jednoduše se vyspat

Klid

klid klid klid

*chce rozdělit maso, ale sourozenci**už maso nechtějí**Ludwigovi přímo*

Nebo mi chceš diktovat

odpoledne

celou noc jsem s tebou strávila

s kapitolou o dualismu

mám-li být upřímná

nerozumím z toho ani slovu

RITTER *k Dene*

Jsou domovní dveře zamčené

DENE

Samozřejmě

*vstane a jde ven*RITTER *za ní volá*

Tady táhne

zavři dveře prosím tě

k Vossovi

že

táhne tady

já jsem tak citlivá na průvan

DENE *zavře dveře do kuchyně*

RITTER

Ona je nemocná

ne ty

ona je nemocná

Dobře že jsi tady

už bychom se tu bezmála zalkly

samy sebou

Naše sestra

trpí stihomamem

mezi námi řečeno

tyranizuje Annu

je posedlá uklízením

není tu minuta klidu

chodí ve svém pokoji sem a tam

vtrhne ke mně a ptá se
 jestli mám taky bolesti v uších
 ptám se proč bych měla mít bolesti v uších
 na to řekne
 protože já mám bolesti v uších
 hrozné bolesti v uších
 celou noc nespím
 protože ve svém pokoji
 pobíhá sem a tam
 Když vejdu k ní do pokoje
 sedí před svou šperkovnicí
 vlastnoručně si přesouvá postel
 jednou do toho
 pak zas do onoho rohu
 Byli tu dva proutkaři
 tvoji postel postavili pokaždé
 na jiné místo
 teď stojí zase tam
 kde vždycky stála
 když myslí že je sama
 kartáčuje tvoje šaty
 hodiny
 a já jsem přitom tady
 a pozoruju ji
 otvírá všechny zásuvky u tebe v pokoji
 všechno vyndává
 a všechny zásuvky vytírá
šeptá
 když jsem vešla k ní do pokoje
 minulý týden
 měla na sobě tvoje frakové kalhoty
 na smrt vylekaná mi vysvětlovala
 že neví
 co ji přimělo
 obléknout si tvoje frakové kalhoty

ptá se
 Maso
šeptá
 Úplně nahá sedí u okna
 a lžičkou vyjídá jogurt
 a poslouchá k tomu Schumanna
 Klavírní koncert

VOSS

Už nechci maso

RITTER

Nevím
 co bude dělat v Madridu
 nikdy se nezmínila o ničem
 co by souviselo s Madridem
šeptá
 Má ve svém pokoji
 kaktus
 třicetiletý kaktus

DENE *vejde*

RITTER

Prosím tě zavři ty dveře
Dene zavře dveře do kuchyně a posadí se ke stolu,
hned zase vstane a odklízí nádobí, stává je na kredenc,
znovu si sedá

RITTER

Ludwig dobře vypadá
 jako kdyby se vrátil z letního bytu

DENE

Ano

RITTER

Vůbec nevypadá
 jako filozof

VOSS

Jak vypadá
 takový filozof

DENE

Jako ty
protože ty jsi přece filozof

VOSS

Filozof filozof
antiumělec

RITTER

Jako by se vrátil z letního bytu
Zatímco my jsme se tady v té dusné dřevě
málem zalkly
byl náš Ludwig na letním bytě

DENE *k Vossovi*

Obstarala jsem ti ten správný papír
Tisíc listů
celý štos
na tvém psacím stole
Šaty jsem ti vykartáčovala
kalhoty vyžehlila
všechno vypráno
Už žádný pach Steinhofu

VOSS

Už žádný pach Steinhofu

DENE *se dívá oknem ven*

A když bude odpoledne pršet
bude to nejpříjemnější
člověk nemá pocit
že musí něco podniknout

RITTER

Něco si číst
a když se setmí
zatahnout závěsy
a číst

DENE

Takový problém pro mě neexistuje

kde je toho tolik co dělat
a kde na mě více či méně
všechno padá

RITTER

Odpolední představení
které nás jako děti vždycky zachránilo
už nepřipadá v úvahu
odpolední čaj u tety Margarethy
jak snadné to tehdy bylo
uniknout zoufalství
šálek kakaa
a mapa na podlaze
to už nestačí
Brzy už nebude stačit ani
vzít si něčí životopis s sebou do postele

DENE

Hudba bývá velmi často záchranou

RITTER

To máš pravdu
ale brzo už nebudeme moci poslouchat ani žádnou hudbu
když naše uši náhle a potom už navždycky
budou hudbu nenávidět
protože ji zneužíváme
za účelem přežití takříkajíc

VOSS

Na tom je myšlení
zcela nezávislé
i když je takhle zneužíváme
je stále možné
všechno nám jde na nervy nakonec
ne tak myšlení
kdo myslí
může klidně zestárnout
Nebo celý život
mít jednu bláznivou myšlenku

jednu jedinou bláznivou myšlenku
Poslouchat číst dívat se to je všechno nic
proti této jediné bláznivé myšlence
to je ale můj problém

DENE *vstane a jde s několika talíři ven*

VOSS

Matematické řešení přirozeně
ryze matematicky vyřešeno
Jak špatně se mnohdy cítím
úplně jako bych umíral
pak je najednou zas všechno v pořádku
protože myslím
překonávám všechno
jedině myšlením
ne přemýšlením
myšlením

šeptá

Neměl jsem v úmyslu
sem jít

Moje sestry jsou moje ničitelky

ony mne zničí

říkám si vždycky

Řediteli jsem řekl

až přijde moje sestra

řekněte jí

že nechci domů

půjdu-li domů

bude to má smrt

Příbuzenstvo znamená smrt

a přátele nemám žádné

odhlédnu-li od toho

že moji spolupacienti jsou moji přátelé

Ale ona neustoupila

nechtěl jsem to nechat dojít tak daleko

abych se s ní pohádal

neporozumění je to jediné
co mě k mým sestrám poutá
pomyslel jsem si
ty mi přece rozumíš
tys mi vždycky rozuměla líp
než tvá sestra
ona rozuměla vždycky jenom sama sobě
Ale já budu doma stejně jen tu nejkratší možnou dobu
řekl jsem řediteli
úplně se předkloní
Dva tři dny
už čtvrtý den bych byl totiž mrtev

DENE *vejde a sedá si*

Vlaštovka

byla v kuchyni

zranila se na okně

Anna dělá jenom nepořádek

dávám jí horentní plat

a ona dělá jenom nepořádek

nic není na svém místě

všechno je špinavé

katastrofa je

že jsme těmhle lidem vydáni napospas

využívají nás vydírají

navíc nás i pomlouvají

vlácejí nás špínou

kde jen mohou

sprostota spodiny

je ubohá

Otec měl pravdu

Napsat odpoledne dopis

do Irska

který už dlouho dlužím

Napíšu jim

aby nejzdili

co by tu hledali
 dvacet let jsme je neviděli
 zrovna teď
 já jsem naše irské příbuzné
 nikdy nemohla vystát
 velice uctivý odmítavý dopis
 k tomu se takové odpoledne právě hodí
rozděluje brambory, rýži, salát
 Řekla jsem řediteli
 že já přece musím vědět
 jak se má zacházet s filozofem
 opatrně řekla jsem
 na to se začal smát

Voss

Začal se smát

RITTER

Na podzim budu zase hrát
 Shakespeara
 je to tak naplánováno

Voss

Moje sestry jsou herečky
 řekl jsem řediteli
 jak jsem ho viděl poprvé
 mějte se napozoru
 mají peněz jako smetí
 a jsou herečky
 To mi ještě chybělo řekl jsem
 že moje sestry
 propadly divadlu
 nikoli bez talentu řekl jsem
 jenže já divadlo nenávidím
 nic mi není protivnější
 ale tak to přece bývá
 že se musíme smířit
 právě s tím nejprotivnějším

Nemyslete si
 že se pokusím o sebevraždu
 jak se obává mé příbuzenstvo
 nápad by to byl
 ale já požaduji přirozenou smrt
 ať už to znamená cokoli
 já si nesáhnu na život
 nemějte strach
 A tak mi nechali hned
 při mém prvním pobytu šle
 Jak vidíte
 řekl jsem ještě dnes ráno řediteli
 nesáhl jsem si na život
 Znáte mě už dvacet let
 a dodneška jsem si nesáhl na život
 Ano umíráme
 když chceme
 řekl jsem řediteli sami od sebe
 nemusíme užívat násilí

DENE

Takový pěkný kousek masa Ludwigu
 třeba bys ho ještě snědl

Voss *zavrtí hlavou*

Máme svou smrtelnou nemoc
 a víme
 že na ni zemřeme
 můžeme tento proces umírání uspíšit
 protahovat pozdrzet
 když chceme
 ale víme přirozeně
 že je to všechno jenom otázka krátkého času
 a říkáme si
 alespoň tuhle myšlenku ještě rozvést
 tuto odhodit
 napsat tenhle řádek

dokončit kapitolu
v tom je naše největší potěšení
proto ještě existujeme
ze žádného jiného důvodu
neboť kromě toho že myslíme
a že na tom co myslíme trváme
dokud je to pro nás možné
nás už nic nezajímá
myslím své myšlení
a sebe

DENE mu položí další
porci masa na talíř a nalije na ně omáčku

Voss

Nejeli jsme přece do Anglie
pro zábavu
nýbrž proto že jsme chtěli
obrodit naše myšlení
Zvětralé nánosy nahradit něčím zcela novým
nešel jsem do Cambridge
abych udělal anglický doktorát
nikoli pro takovou směšnost
nýbrž proto že jsem v tom viděl šanci
myslet dál
než pro mě až dosud bylo možné
Všechny svazky s příbuzenstvem etcetera zpřetrhány
jedině za tímto účelem
Nemůžeme myslet
jsme-li připoutáni k lidem a jejich potřebám
To neznamená
že nás tito lidé nezajímají
naopak
právě proto že jsme se cele s největší intenzitou
soustředili na ně
musíme se od nich osvobodit
Stále hledal jednoduchost

ale nikdy ji nenalezl
nic než proces našeho umírání
jenž nás vůbec umožňuje
Celý svůj život usilujeme
pouze o dvě tři stránky nesmrtelného rukopisu
víc nechceme
ale to je přece zároveň to nejvyšší
Ředitel nerozuměl tomu
co jsem řekl
ředitelův způsob myšlení
není mým způsobem myšlení
není ochoten
myslet mým myšlením
ačkoli by přece bylo možné
aby myslel mým myšlením
Jenže já mám jediné ředitele ve Steinhofu
pacienti jsou absolutně tupí
to je na tom to fascinující
že jsou tak bezmezně tupí
narovná se
Konečně jít zase rovně
víte co to znamená

DENE polévá omáčkou maso, ze kterého VOSS sotva ujedl

Voss

Pouze když jsme nemocni
jsme šťastni
rozhlíží se
Myslel jsem si
kdyby tak bylo všechno jinak
ale vy jste nic nezměnily
Všechno bude jinak myslel jsem si
Na všem lpět
to je pro vás typické
Může to být jenom krátká návštěva

DENE

Co říkáš

VOSS

Jenom krátká návštěva

Méněcennost života

si zcela jasně uvědomíme

když se vrátíme do domu

který jsme navždy opustili

DENE *se ho chce dotknout, on ji odstrčí*

VOSS

Vracíme se

vracíme se

nerozumíte

Zanechte moji sestru klidně v domnění

že se vracím domů

já nemám v úmyslu

řekl jsem řediteli

ukázat Steinhofu záda

tady jsem doma nikde jinde řekl jsem

Můj pokoj je mi kdykoli k dispozici

zvykl jsem si na Steinhof

a zemřu ve Steinhofu

ne tady

není nic nechutnějšího

než zemřít v rodičovském domě

vy to klidně udělejte

k vám se to hodí

ke mně se to nehodí

Jeden okamžik jsem si myslel

že to bude pěkné

jenom jeden okamžik

Stále hledáme správnou cestu

a přitom na ní už dávno jsme

Může být že jsem blázen

může být

DENE

Připraveno speciálně pro tebe Ludwigu

tvá oblíbená omáčka

RITTER

Nech ho přece na pokoji

DENE *která jako jediná po celou dobu hltavě jí*

Já se namáhám

ale nikdo to neocení

VOSS

Není to přece nic jiného

než proces chátrání

nezadržitelná existence

jako způsob jak uniknout nudě

ale nedaří se to

nudě

která je přerušována

pouze strachem ze smrti

být definitivně sám

myslel jsem si

ale nepodařilo se to

ukrýt se v Norsku

z pocitu nepatřičnosti

zavřít se v dřevěné chatě

s jedinou myšlenkou

bezúspěšně

všechno zničit nakonec

celá léta se trestat

celá léta se ovládat

v jediném okamžiku všechno spálit

I v Norsku

mi zabraňovali ve vstupu

do hostince

jeden pohled stačil aby mě zarazili

Kdo je tak nenáročný jako já

myslel jsem si

ten nemá přístup
 Máme miliony v kapse
 a nemůžeme s nimi nic počít
sní hltavě několik soust
 Přemýšlení není vzrušující
 nýbrž hnusné
 to je na tom to zlé
 ale teprve pak má nějakou hodnotu
 když je hnusné
 hnusní lidé
 hodnotní lidé
 Všechno jsme vyzkoušeli
 a nakonec
 vždycky zůstáváme sami
starší sestře
 Moučníky byly odjakživa
 tvojí silnou stránkou
 Telecí hovězí vepřové
 končilo pokaždé katastrofou
 Matka neuměla vařit
 kuchyň se jí hnusila
 Ale to jsi pak s vařením pomáhala ty

RITTER

Ona to jenom ohřála

VOSS

Ohřálas to
 vůbec to není špatné

DENE

Nechtěla jsem
 aby tu byla Anna
 až se vrátíš domů

VOSS

Vrátíš domů vrátíš domů
 Já tady nejsem doma
náhle zcela tiše

Když se podrobíme chirurgickému zákroku
 může být za jistých okolností
 náš život prodloužen
 ale to já nechci
 Pravděpodobnost nenávidím

DENE *mu chce nalít na talíř omáčku, ale on jí v tom
 zabrání*

VOSS

My skutečně
 uzavíráme smlouvu
 ale přitom ji porušujeme
 každá smlouva musí být porušena
 Jestliže jsme podepsali smlouvu
 musíme ji porušit
 Smlouvy jsou smrtelné
*už delší dobu pozoroval otcův
 portrét na stěně naproti sobě*
 Buď nepodepisujeme žádné
 a nebo když jsme je podepsali
 musíme je porušovat
 celé lidstvo drží pohromadě smlouvy
 a tyto smlouvy je zadusí
*vstane a jde k otcovu portrétu, otočí se
 po užaslých sestrách a sundá
 otcův portrét ze stěny, drží ho
 přitisknutý na sebe a řekne*
 Toho okamžiku jsem se bál
 kdy zasednu přesně tady na tom místě
 kde jsem seděl celé dětství
 a velkou část svého mládí
 proti svému otci
 Vždycky jsem ho nenáviděl
 Přál jsem si jeho smrt
 jeho smrt neměla na mou nenávisť žádný vliv
postaví portrét na zem a řekne

při pozorování ostatních portrétů
visících na stěnách
Všechno odporní lidé
od kterých všechno máme
Není žádný důvod
znovu navazovat kontakt s mrtvými
Naši zploditelé
nás nechali draze zaplatit
že jsme byli jejich děti
Taky nejsme výplod jejich ducha
*sedne si ke stolu přesně naproti místu,
na kterém seděl předtím, než vstal*
Je to přece tak
není to nic jiného než pohana

DENE *vstane a přenese mu talíř
a příbor z místa, kde seděl předtím*

VOSS *zatímco mu jeho sestra opět
líje na talíř omáčku*
Jídelna
z níž vzešlo všechno zlo
Otec matka děti
nic než představitelé pekla
v polévkách a omáčkách se vždycky všechno
co mělo nějakou hodnotu
utopilo
kdykoli jsem měl skutečnou
kdykoli jsem měl cennou myšlenku
utopila ji matka ve své polévce
kdykoli ve mně byl skutečný
kdykoli ve mně byl hodnotný cit
pohřbila ho matka ve své omáčce
A otec to bez rozpaků trpěl
co všechno ve mně matka zabíjela
proto jsem tuhle jídelnu
vždycky nenáviděl

z tohoto místa
z tohoto otcovského místa
padaly vždycky jenom rozsudky smrti
váš osud nebyl jiný
jenomže já jsem nebyl tak mazaný jako vy
já jsem se vždycky více méně
vědomě nechal chytit do pastí
Rodiče se nestyděli
ani matka ne
ačkoli stud by býval měl být její povinností
Musel jsem ji skutečně a celoživotně nenávidět
abych se mohl zachránit
nejprve anglická
potom norská oklika
věřil že řešením je univerzita v Cambridgi
potom věřil že je řešením srub v Sognefjordu
všeho se vzdáváme
abychom všechno získali
a máme na konci méně než na začátku
Že jsme společně muzicírovali
jako by to bylo vzdáleno celá tisíciletí
starší sestře
Copak
hraješ ještě tu a tam na violu

DENE

Nene

VOSS

Vzdáváme se téměř všeho
když necháme hudebního nástroje
na který jsme se učili
Herectví
je přece nízké umění
hrát na hudební nástroj je něco docela jiného
mluv-li herec
mám nepřetržitě pocit

že celý svět je vulgární
něco docela jiného je
když violista hraje na violu
proměžamě třeba i jenom klavír
je-li hráno dobře pochopitelně
ke starší sestře
Ještě před pár týdny
mě napadlo
vrátit se do Norska
teď jsem na to ale příliš slabý
A taky samozřejmě nemám žádný důvod
vracet se do Norska

DENE

Počkajme přece
co řekne doktor Frege

VOSS

Frege
jak jsi přišla na doktora Fregeho

DENE

Objedнала jsem tě
na zítra odpoledne

VOSS

Nesmysl
to přece nemá cenu
abych chodil k doktoru Fregemu
ten člověk je idiot
on je ještě horší než všichni ostatní
on taky způsobil
předčasnou smrt rodičů
jsou doktoři
kteří nemoci jenom uspíší
vykřikne
Frege ten břídil
své sestře
A tys mě objednala

na zítra odpoledne
Tam tedy nejdu
mladší sestře
Co tomu říkáš
tvoje sestra rozhodne zcela jednoduše
že zítra odpoledne
jdu k doktoru Fregemu
Nejdu už k žádnému doktorovi
žádného doktora už nevyhledám

DENE

Nechceš ještě něco sníst

RITTER

Nech ho přece na pokoji
není to zas tak vynikající
aby to člověk musel sníst

DENE

Jistě ne
Taky jste oba
skoro nic nejedli
vstane a začíná sklízet ze stolu

VOSS

Vzpomínám si
jak byl Frege naposledy tady u nás
a já byl u toho
byl tu i ten arcibiskup
tihle lidé se k sobě znamenitě hodí
člověk jako Frege
bezohledný pitomec
a člověk jako tamten arcibiskup
prohnáný darebák
Tihle Fregeové etcetera
jsou strašliví lidé
před nimiž ustavičně prcháme
kteří nás ale pokaždé dostihnou
nejdříve jsou to rodiče

pak jsou to naši učitelé
a potom jsou to tihle Fregeové etcetera

DENE *vyjde ven*

RITTER *vstane a jde za ní*

VOSS *volá za nimi*

Před tímhle Fregem se musíte mít na pozoru
před všemi těmi doktory a primáři
obzvláště před specialisty
Všichni tito lidé zatemňují
takže máme stále méně
svobody pohybu

rozhlíží se

Vždycky nenáviděl

vždycky si hnusil

Perverzita secese

vstane a jde k oknu, dívá se ven, chytí se

oběma rukama za hlavu

Anglická intenzita

norská koncentrace

otočí se a dívá se za sestrami

volá

Nejdu k doktoru Fregemu

Ty sis dovolila

objednat mě k doktoru Fregemu

rozčileně

Podvést mě s doktorem Fregem

tiskne si oběma rukama hlavu

Neschopnost koncentrace

sedá si znovu ke stolu, volá

To nemohu v tomto domě

dostat ani sklenici vody

DENE *přijde a dá mu sklenici vody*

VOSS

Frege ten vrah Frege

žízlivě sklenici vypije

žádného doktora prosím
prosím žádného doktora
přinesli mi všichni jenom neštěstí
chci pojit sám
bez doktorů

DENE *odklízí nádobí*

Tvé stavy vyčerpanosti

po jídle

odebere svému bratrovi sklenici

VOSS

Frege ne

napřímí se

ne Frege

zhroutí se do sebe

DENE

Ředitel mínil

že první dny jsou ze všech nejtěžší

Měl by sis po jídle lehnout

Udělala jsem báječný moučník

sama

ne Anna

já

věnečky se žlutkovým krémem

tvůj zamilovaný moučník

RITTER *vejde dovnitř s velkým talířem,*

na němž jsou věnečky, a postaví ho na stůl

Úplně čerstvé žlutkové věnečky

sedne si

DENE

Brzo se všechno zaběhne

všechno chce svůj čas

dává na stůl dezertní talířky

Přirozeně že jsi vyčerpaný

Voss

Já nejsem vyčerpaný
co má znamenat vyčerpaný
napřímí se
rozrušení
zhrouť se do sebe
není žádné vyčerpání
narovná se
To by se bývalo nesmělo
vyslovit jméno Frege
zhrouť se do sebe

DENE *si sedne*

Voss

Tenhle Frege

DENE

Mluvila jsem s ředitelem
řekla jsem
který lékař je pro mého bratra nejlepší
při jeho současném stavu
rozděluje věnečky
Frege povídal ředitel
můj kolega Frege přirozeně

Voss

žádný doktor
narovná se
a už vůbec ne Frege
tahá docela lehce za ubrus
Nekompetentní lidé
Ředitel je rovněž nekompetentní
berou obrovské sumy
a jsou naprosto nekompetentní
tahá za ubrus
Po babičce
že
babička ho vyšívala

DENE

Přirozeně
že po babičce
všechny naše nejhezčí ubrusy
vyšívala naše babička
na letním bytě

Voss

Na letním bytě
všechny vyšívaly
a četly životopisy umělců
že

tahá ještě více za ubrus

Nene

Sebekontrola je vše
jenom neztratit sebekontrolu
my nenávidíme všechno vyšívané
aťsi to třeba vyšívala babička

RITTER *se hlasitě zasměje*

Voss

Jedni vyšívalí
druzí se profilozofují
životem
všichni mají pouze nesmyslnost
a ovšem nevkusnost
jako záminku
tahá docela lehce za ubrus

DENE

Úplně čerstvé věnečky
které tak miluješ

Voss

Věnečky
které miluji
Ludwig
který miluje žloutkové věnečky
který miluje žloutkové věnečky jako nic jiného

Celou dobu ve Steinhofu jsem nemyslel na nic jiného
než na žloutkové věnečky
rozhlíží se

Jako v hrobce je to tady
vždyť my už jsme pohřbeni
skvělá hrobka
v níž jsou podávány žloutkové věnečky
čichá ke svému moučníku
typická vůně žloutkových věnečků
mladší sestře

že
že
pro nás byly čerstvě upečeny
abychom je snědli
zvolá

Nejvyšší umění je pečení

RITTER *se hlasitě zasměje*

VOSS *čichá znovu ke svému moučníku*

Když to jíme poprvé ano
ale pak
pak jsou stále nechutnější
a nakonec je nenávidíme
a potom není nic co bychom nenáviděli víc
než žloutkové věnečky
i když se nám neustále říká
že žloutkové věnečky milujeme
jako nic jiného
starší sestře

Ty si myslíš že ty věnečky sním
ano možná dokonce sním jeden věneček
možná
dábel říká
sněž věneček
který tvoje sestra upekla
dábel to říká

dábel to říká
a Ludwig ho sní

RITTER *se zasměje*

VOSS

Ludwig jí věneček
který upekla jeho sestra
starší ho upekla
mladší přinesla na stůl
a teď obě čekají
až jejich žloutkový věneček sním
přehnaně zřetelně
Mně naservírovaný
Když vezmeme v úvahu
že při všech těchto věnečcích
že při všech těchto polévkách a omáčkách
jsme zestárli a zošklivěli a zhloupli a stali se bezcennými
je přece veskrze logické
že sníme i tenhle žloutkový věneček
všechny žloutkové věnečky
které nám kdy budou přineseny na stůl
sebere věneček ze svého talíře a naráz ho zhltně
Sežereme ho ten věneček
který naše sestra upekla
otevřeme doširoka ústa
strčíme věneček dovnitř
a zhltneme ho
starší sestře, když dávivě polyká věneček
Vidíš jak hltám tvůj žloutkový věneček
takový hnusný věneček
takový odporný věneček
můj zamilovaný moučník
vidíš

DENE *vyskočí a chce vyběhnout ven, zůstane ale
ohromeně stát u dveří, když vidí, že její
bratr si strká do pusy ještě druhý věneček*

Voss

A teď druhý věneček
zamilovaný moučník
můj zamilovaný moučník
který mi moje sestra vždycky pekla

RITTER *jí svůj moučník*

Voss

Můj zamilovaný moučník
můj zamilovaný moučník
dávivě polyká, až spolkně jeden věneček
a druhý věneček bleskově vyplivne
a udeří oběma dlaněmi zuřivě do desky stolu

DENE *se otočí a vyběhne ven*Voss *k Ritter*

Můj zamilovaný moučník
uhodí hlavou do stolu

RITTER *vyskočila a popošla k němu*Voss *bez hnutí*

Pryč
pryč s tebou
nedotýkej se mě

RITTER *ustoupí zpět, podívá se do kuchyně, jde zpátky
na své místo, sedne si a dojí svůj moučník*

VOSS *se napřímí a strhne na sebe ubrus
a s ním všechno ze stolu na zem*

DENE *vtrhne dovnitř*Voss *jí do obličeje*

Malá etuda mé dítě
abych nevyšel ze cviku
jenom malá etuda
svěsí hlavu a položí si ji na desku stolu

DENE a RITTER *se shýbají a zvedají nádobí
a příbory ze země*

DENE *vyběhne ven a vrátí se se smetákem
a kbelíkem, namete všechno a hodí to do kbelíku*

Voss *po pauze bez hnutí*

Celou dobu přemýšlím
kolik je asi hodin
přitiskne si obě ruce na hlavu a žvatlá
Dáti životu smysl

DENE a RITTER *vyjdou*Voss *žvatlá*

Dáti životu smysl

DENE *vtrhne dovnitř a zvedne ubrus, přitiskne ho
k sobě, otočí se a vyběhne s ním ven*

Voss *zvedne hlavu a dívá se za ní*

Jak se rozrušily obě dvě

zasyčí

Parazitky

křičí

Divadelnice perverzní

sebere velkou lampu a mrští ji proti

dveřím do kuchyně

Opona

Po obědě

Jako před obědem

VOSS *sedí u stolu, proti matčině portrétu*

RITTER *kouří cigaretu, pije bílé víno, sedí na židli u zdi*

Slyšel jsi dobře

jedenapadesát procent

s těmihle jedenapadesáti procenty

nás náš otec

prodal do dramatického umění

takříkajíc prozíravě

Otec byl přece obchodnický génius

a věděl co je pro nás životně důležité

Jenom s tebou si nevěděl rady

celý život ne

potáhne z cigarety

S těmito jedenapadesáti procenty

ještě dneska určujeme

kdy hrajeme

a kdy ne

zda v Shakespearovi

nebo ne

VOSS

Prodány do dramatického umění

dobrý postřeh

RITTER

Těch jednapadesát procent

umožňuje

abychom svůj talent uplatňovaly pouze tam

kde nám to vyhovuje

Nenecháváme se libovolně

a bezohledně obsazovat

nenecháme se bezostyšně využít

a zničit

Šéf činohry závisí takříkajíc na nás

ne my na něm

potáhne z cigarety

A když nemáme celá léta chuť hrát

nehrajeme

a když máme chuť

hrajeme Shakespeara etcetera

nebo Slepou v pokleslém kusu

dvouminutový výstup

Divadelní umění je jenom tehdy nezávislé

když vlastní jedenapadesátiprocentní podíl

upřímně řečeno

mě láká

vystoupit

jenom jednou za pár let

ale to neznamená

že bych třeba jen jeden jediný den

svůj talent zanedbávala

dva měsíce zkouší naše sestra Slepou

před oknem

a protože má v oněch dvou minutách jednu minutu

tančit

navštěvuje taneční kurs

kde se učí

jak tančí slepá

to není vůbec tak jednoduché jak si myslíš

pravděpodobně jsme jediné

které se na svůj výstup připravují tím nejexaktnějším

způsobem

potáhne z cigarety

My máme čas

prohlubovat své umění

Voss *který se stále znovu dívá na matčin portrét*

My tři
jsme se k sobě nikdy nehodili
příliš exaltovaní
příliš výstřední
inteligentní sourozenci
ve skutečnosti námi všichni opovrhovali
nebo nás přinejmenším přehlíželi
Podivnost
byla tím co nám vždycky vyčítali
roztříštěnost mého ducha bezpochyby
nejvyšší nároky
sebevražedná touha po lidech
všichni tři
Tam kde doufáme
že se uklidníme
rozrušíme se
Jmění které nám spadlo do klína
a všechny ostatní zbavilo kompetence
nechat si vmluvit
namluvit si
že můžeme být zachráněni
Sebevražedná touha po lidech
bere z kapsy kabátu notes, otevře ho
a čte
Všechno až do dnešního dne špatně
Dvanáctý červenec
tedy přede dvěma dny
zase notes schová
Tolik omylů navrženo
vstane a jde k portrétu matky
ukáže na jedno místo na jejím obličej
Tady
to máš ty taky
O tom přemýšlíme

celý život
o ničem jiném
až to nakonec vzdáme
protože to nemá žádný smysl
nemůže mít žádný smysl
šeptá
Mezi námi řečeno
Nejdu k Fregemu
nenávidím Fregeho
nenávidím doktory
ale doktora Fregeho
nenávidím ze všech nejvíc
Tihle lidé nás nepřetržitě zavalují
svou špínou
nevidí nic nemyslí
počínají si jako vrazi
a říkají si rodinný lékař
dívá se na matčin portrét
Matka
byla zlá
ne otec
matka je vinna
ne otec
posadí se
Kus cesty šel se Schopenhauerem
s Nietzschem
fatální přátelství
papírová pouta
knižní bratrství
tištěné lásky
Nakonec nic
než nechuť
Do knih vstupujeme
jako do hostinců
hladoví žízniví

vyhladovělí mé dítě
 Nejdříve jsme přátelsky přijati
 obslouženi
 ale pak jsme obsluhováni stále hůř
 stále hůř a hůř jsme obsluhováni
 a nakonec jsme vyhnáni
 a nebo tyto hostince sami bleskově opouštíme
 neboť jejich zápach déle nesneseme
 špatně uvařeno
 mizerně servírováno
 ale ovšem že ne
 bez příšerného účtu

RITTER *potáhne z cigarety,*
nalije si víno

VOSS

Vstupujeme do filozofií
 jako do otevřených hostinců
 a sedáme si hned ke stolu stálých hostů
 a dívíme se
 že nejsme hned obslouženi
 k naší plné spokojenosti
 Jsme nanejvýš roztrpčeni
 taky kvůli protivným lidem
 kteří se v tomhle hostinci kolem nás roztahují
 Voláme hostinského
 ale hostinský nepřichází
 a jestliže jsme snad byli
 zpočátku nadšeni
 snad zařízením hostince
 tak se nám už po krátké době všechno protiví
 špatně se nám sedí
 táhne
 odporný zápach se šíří tam
 kde jsme očekávali jemnou vůni pečeně
 Obsluhují nás malí odporní číšníci

kterí se ničemu nenaučili
 kteří nepřetržitě pitomě pobíhají sem a tam
 a přinesou na stůl nakonec všechno
 jen ne to
 co jsme si objednali
 Jídlo je nepoživatelné
 nápoje otrávené
 a pak
 když voláme k zodpovědnosti hostinského
 ukáže se
 že hostinský už dávno zemřel
 Tak vstupujeme do velkých jmen
 která nám slibují filozofické hody
 a jsou nakonec jenom nepoživatelná
 Vstupujeme do knih jako do hostinců
 to je naše neštěstí

RITTER *potáhne z cigarety*

VOSS

Nakonec se každému hostinci vyhneme
 do žádného už nevtrčíme
 ať svítí štít jak chce
 přejdeme rychle kolem
po pauze
 Ukazuje se
 že žádní hostinští už neexistují
 pouze nájemci bez skrupulí
po pauze, poté co se podíval na matčin
portrét
 Matka
 milovala vás dvě víc
 než mě
 Otec mě nenáviděl
 ale já jsem ho miloval
 taková je pravda
 Tu nejmladší vždycky nejvíce milují

rozmazlují
to je pro ni trest smrti
zvolá
Soběstačný
to bylo to
co otec na konci
pořád říkal
Mít ve sklepe zásobu uhlí
na tři příští zimy
slyším ho jak to říká
a taky
Filozof filozof
ten se nehodí
ani na herce
Prohnané sestry
které nakonec byly mnohem chytřejší
než on
Velkopřemyslnická hlava
tak mu říkal jeho bratr

RITTER *tázavě*
Strýc Friedrich

Voss
Ne strýc Karel
Veselá kopa
na rozdíl
od Friedricha jemuž humor naprosto chyběl
dívá se střídavě na dva portréty na stěně
I malíři jsou tupí
ať jsou sebelíp placení
ať jsou sebevíc proslulí
Strýc Friedrich
má na obraze jistý humor
Karel ho docela postrádá
bylo to přesně naopak
Malíři nemají oko

dívá se postupně na všechny portréty na stěnách
Nechali se všichni malovat
hlupáci
vstane a vezme ze zdi matčin portrét
zatímco ho k sobě oběma rukama silně tiskne
Sem patří
ne sem
pověsí ho tam, kde byl předtím na zdi otcův portrét,
a otcův portrét pověsí tam, odkud vzal
právě portrét matky
To je přece perverzní
že ty obrazy
visí přesně naproti sobě
třicet let tímto perverzním způsobem
na stěně
nikdy je nikdo nesundal
Ale teď je to taky perverzní
nemyslíš
jak visí naproti sobě
špatně namalováno
velmi špatně namalováno
slavní umělci
ale špatně namalováno
mizerně namalováno
sundá matčin portrét ze zdi a opře jej
o zeď a sundá otcův portrét
a opře jej o zeď
Portrétovací manie
Kult předků
sundá ze zdi portrét strýce Karla
a potom portrét strýce Friedricha a
pověsí ho tam, odkud vzal portrét strýce Karla,
a vezme Karlův portrét a potom opět Friedrichův
portrét a posadí se vyčerpaně ke stolu
Tím jsme vždycky trpěli

těmito příšernými obrazy
 Ty obrazy mají hodnotu celého jmění
 milionovou hodnotu
 ale jsou příšerné
 jednou jsou víc
 jednou míň v módě
 ale pořád mají milionovou hodnotu
 jak příšerné jsou ty obrazy
 Naše matka byla přece
 krásná žena
 přitažlivá
 ale na obraze je odpuzující
 byla zlá
 na obraze vypadá laskavě
 otec nebyl žádný hloubal
 jako na obraze
 Umělci zneužijí všeho
 beze studu malují pro miliony
 jednu nesnesitelnost za druhou
 Muzikální rodina
 jak se vždycky říkávalo
 to není ani na jednom z těch obrazů
 byť jen naznačeno
 Nechat se namalovat
 to jim strašilo v hlavách
ustane a zeptá se sestry přímo
 Vy jste se přece nedaly taky malovat
 vy jste přece
 nepadly na žádného z těch malujících šarlatánů
 Daly jste se malovat nebo ne
zuřivě
 Vy jste se daly malovat
 nestydaté jste dost
 a nechaly jste se malovat
 těmi antiumělci

kterí se teď všude vynořují
 a vlichocují se
 a za svoje odporné mazanice požadují miliony
 Vy jste se nechaly malovat

RITTER

A i kdyby

VOSS

To mi ještě scházelo
 že se moje sestry
 nechávají malovat
 v této antiumělecké době
 v této epoše diletantismu
 Kde jsou tedy ta veledíla
 kde jsou ta veledíla

RITTER

Na půdě
 jsi teď spokojen

VOSS

Na půdě
 na půdě
 patří portréty na půdu
 portréty nepatří na půdu
 schovaly jste je na půdu
 abych je neviděl
 abyste mi je zatajily
 pravděpodobně visí celou dobu
 co tu nejsem
 někde tady na zdi
 sundaly jste je
 a odnesly na půdu
 než jsem přišel
 ještě včera
 ještě dnes ráno
 taková je pravda
vyčerpaně si sedne

RITTER

Ty obrazy jsou špatně namalované

VOSS

Přirozeně že jsou ty obrazy špatně namalované

Portréty jsou vždycky špatně namalované

leda že by byly od Goyi

ale Goya vás nemaloval

ve Vídni Goya nikdy nemaloval

nikdy nemaloval ve Vídni Goya

náhle se napřímí

Chci je vidět

sem s těmi obrazy

okamžitě ty obrazy sem

RITTER *vyskočila*

VOSS

Ty obrazy sem

sem s těmi obrazy

okamžitě

RITTER *potáhne z cigarety*

VOSS

Co tady stojíš

povídám ty obrazy sem

sem s těmi obrazy

které pravděpodobně stály celé jmění

*Voss vyjde ven*VOSS *k sobě*

Nechat se namalovat

za celé jmění se nechat namalovat

za takové peníze se nechat namalovat

volá ven

Miliony dětí hladovějí v Africe

a vy se necháváte malovat

k sobě

Nechat se namalovat

moje sestry se nechávají malovat

jako se dali namalovat jejich rodiče

Mecenášství odporné

volá ven

Sem s těmi obrazy

chci ty obrazy vidět

k sobě, rozhlíží se

Holé stěny jsem vždycky miloval

holé stěny

Tahle galerie ohyzdnosti

mně už dávno zničila žaludek

*ustane a pověsí otcův portrét tam, odkud**vzal portrét strýce Friedricha,**a Karlův portrét pověsí tam, kde vzal portrét otce**K sobě*

Příšerné obrazy

neumělecké

nevkusné

Dát se malovat

nechat se malovat

Malířské umění

nízké umění

skrznaskrz nízké umění

sedne si

S malíři se paktovat

vykřikne

S malíři

ony budou movité a bohaté

a budou se paktovat s malíři

Pak se tu ten ksindl všude roztahuje

a zamořuje vzduch

Malířské výpary

umělecký šmrnc

ustane a vezme ze zdi portrét děvčete

Možná tohle

prohlíží obraz
 snad
 prohlíží jej pozorně
 může být
 ne
 není to umění
 není to umění ne
 položí obraz nešetrně na stůl
 sedne si
 Hudba ano
 malířství ne
 prohlíží si postupně všechny obrazy
 Všechno umělecké řemeslo
 poplatné době

DENE a RITTER *vcházejí dovnitř se svými portréty*

VOSS

Vy jste se daly malovat
 nechaly malovat

DENE a RITTER *ukazují jenom zadní strany obrazů*

VOSS

Pročpak je neotočíte
 otočte je přece
 když se přece jedná o umělecká díla
 pravděpodobně
 od nějakého proslulého mistra
 Současné
 mě vždycky odpuzovalo
 Ukažte se sem
 jak vypadáte
 jak vás váš mistr vymaloval

RITTER a DENE *mu ukáží přední strany svých portrétů*

VOSS

A tuhle nechutnost
 mám svým sestrám odpustit
 k tomu nemám nejmenší chuť

odporný manýrismus
 neptám se
 co tahle ohavnost stála
 jako kdyby je namaloval jeden z těch
 majitelů rolls-royců

RITTER a DENE *postaví obrazy ke zdi*

VOSS

Nechat se malovat
 a paktovat se s nestoudností

RITTER

Já myslím že ty obrazy nejsou tak špatné

VOSS

Nejsou tak špatné
 ty myslíš že nejsou tak špatné

RITTER

Tys nikdy neměl
 vztah k malířství

VOSS

Neměl nikdy neměl
 nikdy neměl

RITTER

Nikdy neměl

VOSS

A pročpak jste ty obrazy
 schovaly na půdě
 přece ne proto
 že jsou tak velkolepé
 Příšerné
 a ani stopa jakékoli podobnosti
 s vámi
 a neumělecké

RITTER

Jeden mladý umělec
 docela mladý malíř

DENE

Přítel doktora Fregeho
Frege ho doporučil

VOSS

Frege doporučil

RITTER

Jeden mladý Američan

DENE

Jehož prarodiče
se vystěhovali do Ameriky
z Německa

RITTER

Nadaný umělec

VOSS *vstane a vezme portréty sester*

a pozoruje je

To je ale úpadek

úpadek

hodí portréty sester na stůl

Celé jmění

za tuhle ubohost

dívá se na obrazy na zemi

To jsou tyhle mazanice

ještě umělecká díla

sedá si

DENE *bere jejich portréty*RITTER *jí naznačuje, aby s nimi šla ven*DENE *s nimi vyjde ven*

VOSS

Nemůžu říct ani

zohaveny k nepoznání

protože to by bylo aspoň něco

RITTER

No vždyť se jenom pomohlo

jednomu mladému umělci

Voss

Mladým umělcům se nedá pomáhat

neexistuje větší nesmysl

než pomáhat mladým umělcům

vůbec pomáhat umělcům

je nesmysl

Umělci si mají pomoci sami

především mladí umělci

si mají pomoci sami

proto z nich totiž nikdy nic nebude

že se jim neustále pomáhá

kdo umělci pomáhá

ničí ho

zvláště ten kdo pomáhá mladému umělci

ho ničí a nakonec zničí

taková je pravda

Odít se pláštěm mecenášství

není nic odpornějšího

Ale co říkám

nikdo neposlouchá

Mě mecenášství

odjakživa odpuzovalo

Bohatí lidé

mecenáši

prolhaní

tiskne si hlavu oběma rukama

Navštěvovat bratra ve Steinhofu

všechno jenom pokrytectví

doma za jeho zády

se nechat malovat

dát se malovat

a namalované navíc i pověsit

a když přijde bratr domů

sundat ze zdi

a schovat na půdě

náhle

To byl její nápad
vid'
ne tvůj

RITTER

Byl to můj nápad
Doktor Frege

VOSS

Doktor Frege
vám to navrhl

RITTER

Ano doktor Frege

VOSS

Doktor Frege doktor Frege doktor Frege
Není dost na tom že vašeho bratra zruinoval
vy se dáváte ještě
na jeho doporučení malovat
Ale zatímco tyhle příšernosti
dávno vešly do dějin umění
dívá se na obrazy na zemi
nevejde tahle macha do dějin umění
tato doba nevstoupí do historie umění
jako bílá ostudná skvrna ano
jako katastrofa ano
jako katastrofa umění
jako obrovský umělecký kráter
do něhož se lidé budou za sto let dívat
a z něhož to bude jenom páchnout
jinak nic
jinak nic
jinak nic
rozhlíží se
Holé stěny říkal jsem vždycky
můj srub v Norsku
je rovněž úplně prázdný
žádný obraz nic

Holé stěny
vstane a sundá ze stěn zbylé
obrazy a staví je za sebe na zem
Ale to se musí přirozeně
vymalovat
nebo nově vytapetovat
padesát let se tu nemalovalo
netapetovalo
tenhle pach
dívá se na tapetu tam, odkud
vzal obrazy
Taková bývala kdysi
tahle tapeta
O nic lepší
Nové je ještě odpudivější
A vůbec by se tu mělo
jednou něco změnit

DENE *vejde*

VOSS

Je to náš dům
už nepatří těm mrtvým
chce posunout kredenc, ale nejde to
Tak mi přece pomozte
pomozte mi přece

RITTER a DENE *se s ním pokoušejí*
kredenc posunout, ale nepodaří se jim to

VOSS

Tak zatlačte
zatlačte přece

RITTER a DENE *chtějí kredenc*
posunout, ale nejde to

VOSS

Půl metru doleva
půl metru

jenom půl metru
Všichni tlačí, ale kredenc se nehýbe

Voss

Jenom půl metru
snad není přibitá
sehne se a dívá se pod kredenc
zase se zvedne

Zatlačte

jenom půl metru
kredenc se nehýbá

Zatlačit

Zkoncentrovat se a zatlačit

Všichni naráz zatlačí a v kredenci
padá nádobí

RITTER se hlasitě zasměje

DENE

Zatraceně

Voss

To jsou následky
lehce docela lehce zatlačit
jsem řekl
ne prudce
silně ale ne prudce
sedne si vyčerpaně ke stolu

DENE otevře dveře od kredence a vyndává postupně
spoustu střepů

Ty krásné herendské talíře
ta krásná česká konvice
můj Bože

otočí se po svém bratrovi

Nejhezčí kusy na střepy

RITTER si sedla na židli před oknem
a zapálila si cigaretu

DENE

Ty nejhezčí kusy

Voss

Lehce řekl jsem
silně ale lehce
ne prudce

DENE jde ven a vrátí se s lopatkou
a smetáčkem a smetá střepy

Voss který se delší dobu díval na hodiny

Když ty hodiny
postavíme jenom o půl metru víc doleva
bude to hned lepší
ale to udělám sám

DENE

Proč chceš ty hodiny přestavovat

Voss

Co jen pamatuju
vadí mi
že ty hodiny stojí tady
Jenom půl metru doleva
možná jen na zkoušku
jde k hodinám a posune je trochu doleva
a ustoupí zpátky a pozoruje je
ustupuje co možná nejdál a pozoruje je
Ne

není to dobré

není to dobré

jde k hodinám a posune je opět na jejich
původní místo a ustoupí o krok zpátky
a pozoruje je

Pravděpodobně

nepatří ty hodiny

vůbec do jídelny

vždyť je to ubohost

hodiny v jídelně

Co na to říkáte
kam ty hodiny postavíme
ale ty hodiny musí pryč
já pohled na ty hodiny nesnesu
sedne si ke stolu

DENE *vynáší ven střepy*

RITTER

Snad do malého salonu
v malém salonu nejsou žádné hodiny

VOSS

Ano v malém salonu nejsou žádné hodiny
Tam se hodí
do malého salonu

RITTER *vstane a zapne gramofon a znovu si sedne*
Beethovenův smyčcový kvartet docela tiše

VOSS *pozoruje hodiny*

Do malého salonu
máš pravdu
tam patří
v jídelně jsou nevkusné
a nejdou ani přesně
jdou o půl hodiny napřed
a každý druhý den se musí natahovat

DENE *vejde a sedne si na židli*
dost daleko od RITTER

VOSS *se dívá na strop*

Jednoho dne se zřítí
a zabije vás
Ale to já už nezažiju
dívá se po stěnách
Vápno je zdravé
čisté vápno
čisté bílé vápno
Už náš otec trpěl nenávisť k tapetám

Ženy jsou pro tapety
nenávidí vápno
ženy nenávidí vápno
to je prokázáno

DENE *vstane a zvedne ze země dva tři střepy,*
které předtím přehlédla

VOSS

Jedni nenávidí tapety
druzí nenávidí vápno
lidstvo můžeme
beze všeho rozdělit na tyto dvě části
na část která nenávidí tapety
a na část
která nenávidí vápno
náhle
Smyčcové kvartety
mě vždycky uklidňovaly
smím si je pouštět
jak často chci
povídal ředitel
rovněž úplatný
Nehorázné sumy nastrkány do kapes
tihle lidé vezmou každou sumu
já smím poslouchat smyčcové kvartety
smím čist
smím se zaměstnávat duševně
jak ředitel vždycky říká
Bohatí žijí z uplácení
A kolem osmé poslouchám Eroiku
v Knappertsbuschově provedení
vezme svůj notes z kapsy kabátu a čte
Sedmadvacátý květen Eroica
osmadvacátý květen Eroica
devětadvacátý květen Eroica
třicátý květen Eroica

jednatřicátý květen Eroica
 první červen Eroica etcetera
otevře o pár stránek dál a čte
 Starší sestra
 Logika jedna
 pečlivě přepsáno
zaklapne notes
 Exaktní vedení deníku
 mimořádně exaktní vedení deníku
otevře notes, listuje, čte
 Starší sestra
 nevkusně oblečená jako vždy
 sedí tu hodiny
 nic nemluví
 nerozumí ničemu
 mladší sestru
 nikdy neviděl na divadle
 jistě bez talentu vykřičník
 stejně jako starší vykřičník
 stejně je ale vždycky znova obsadí
 protože náš otec
 koupil jedenapadesátiprocentní podíl divadla
 v němž čas od času
 v závorce z nudy vystupují
 Předválečné akcie
sklapne notes, opět jej schová
 Pouze ukázka

DENE *vyjde ven*

RITTER *si zapálí cigaretu*
 Náš hloubal
 náš Vševěd
 náš šarmantní glosátor

VOSS

Když jsem v Londýně
 říkám si

Norsko je to pravé
 jsem-li v Norsku
 říkám si Londýn
 potom jdu když nevím jak dál
 do Steinhofu
 Jenže já nejsem zbaven svéprávnosti
 nad tím byste se měly zamyslet
 jsem ve Steinhofu jediný
 kdo není zbaven svéprávnosti
 vychutnávám svobodu blázna sestřičko

RITTER

To je možné

VOSS

Možné říkáš
 možné
 vždycky si říkám že jsi naprosto netalentovaná
 a potom zase
 že ty jsi ta nejtalentovanější
 na divadle
 Ta se tak snadno uráží
 tvá sestra
 taková maličkost
 a ona je uražená
 dotčená
 vůbec
 nic lidem neuděláme
 a oni jsou na nás rozezlení
 zřejmě pere
 nebo žehlí

RITTER

Dala si velmi záležet
 aby ti udělala radost
 chtěla ti připravit
 hezký návrat

Voss

Hezký návrat
 udělat radost
 ženské nesmysly
 Řekl jsem
 jdu domů jen na pár dní
 jenom pár dní jsem řekl
 jaké to tady je
 jsem chtěl vidět
 ale je to tu
 přesně jak jsem si to představoval
 A protože jsem hledal jednu knihu
 jeden zcela určitý výtisk Schopenhauera
 ale nenašel jsem ho
 spousta knih chybí
 ví Bůh kam ty knihy přišly
 Chci s ní mluvit
 ale ona má naspěch
 Pikle s ředitelem za mými zády
 ohledně Fregeho
 vydat mě tomuhle muži
 který si říká rodinný lékař
 Jdeme k němu
 že nás bolí měchýř
 a on se nám dívá do uší
 řekneme že nás bolí v pravém kolenu
 a on nám proklepává hrudník
 protože nemáme nemocenské pojištění
 nosíme těmhle lidem celé jmění
 strašná spotřeba specialistů
 medicína je perverzní péče o památky
 Protože je teď moderní
 stříhat si vlasy nakrátko
 nechávám si je růst
 já nejdu s módou

módu jsem vždycky nenáviděl
 vy jdete s módou
natáhne nohy, vyndá svůj notes
z kapsy, listuje, čte
 Svět který nepřetržitě
 zaměňuje příčinu s účinkem
 Trpím megalomanií
 to souhlasí
 důvěřoval Schopenhauerovi
 důvěřoval Nietzschemu
 nedůvěřoval nikdy sobě
 býval pokaždé naráz
 všemi opuštěn
 Pod tím stojí
 Boty vyčištěny v půl třetí v noci
zase notes zavře, strčí ho do kapsy
 Herectví
 Ztráta cti
 Svět zábavnosti

RITTER si zapálí cigaretu

Voss

Tvoje sestra
 trpí stihomamem
 je posedlá nádobím
 nemocná porcelánem
 Udělat radost
 tím že mi přinese na stůl
 žlutkové věnečky
 a přitom nechce slyšet
 co říkám
 přezírá moje nitro
 ale požaduje
 abych jedl její žlutkové věnečky
 Já je taky jím jak vidíš
 s odporem

Nejdu k doktoru Fregemu
 Frege je vinen tím
 že jsem vůbec nemocný
tázavě
 Jsem nemocný
 jsem nemocný
 nejsem nemocný
 Říkám tvójí sestře
 že chci jít na koncert
 a ona koupí celé abonmá
 řeknu že chci jeden žlutkový věneček
 a ona mi jich předloží tucty
 řeknu že chci mít svůj klid
 a ona se mě nepřetržitě ptá
 jestli chci mít klid
 Jestliže jsme jednou udělali chybu
 udělali jsme jich tisíce
 jestliže jsme jednou spadli do potoka
 padali jsme tam častokrát
 jestliže jsme jednou zalhali
 lhali jsme vždycky
 Cokoli uděláme a cokoli řekneme
 je ďábelsky znásobeno
 Ale moje rukopisy přepisuje svědomitě
 to jí musím přiznat
šeptá
 Ale já šetřím chválou
 jestliže pochválíme
 jsme okamžitě využiti
 řekneme-li něco pochvalného
 je nám to okamžitě spočítáno
narovnává se a dívá se na strop
 Takové zemětřesení by každopádně
 způsobilo katastrofu
 jenomže staré domy

se hned tak nezřítí
 viz San Francisco
 viz San Francisco
 přál bych si aby tato země
 zmizela jednoho dne
 nebo ještě lépe
 znenadání v noci
 při zemětřesení
 z povrchu zemského
 tato ohavná otčina
 Potom si zase pomyslím
 že žádnou lepší nemáme
vstane a jde k sestře a ukazuje
jí svoji ruku
 Tady vidíš
 jsem se spálil
 jizva po spálení
 nikoli neúmyslně
 držel jsem ruku
 tak dlouho nad plamenem svíčky
 až byla napůl propálená
 a tady na krku
ukazuje to
 mám ještě důkaz
 svého pokusného oběšení
 Co to má být
 ptal se asistent
 svým vychytralým způsobem
 Pokusné oběšení
 předešlou noc
 odpověděl jsem
 na to se hlasitě zasmál
 A proč jste se tedy neoběsil docela
 řekl asistent
 Nejsem přece blázen

odpověděl jsem mu
 já se přece neoběsím
 to přece víte
 pokusné oběšení ještě neznamená
 že mám v úmyslu
 skutečně se oběsit
 nene řekl jsem
 jak víte
 končí všechno
 co se mě týká
 pouhým pokusem
 nato se asistent opět hlasitě zasmál
 Tady máte tisíc šilinků
 řekl jsem mu
 a zmizte
 on vzal tisícovku
 a zmizel
 šeptá
 Asistenti jsou úplatní
 a nejúplatnější
 jsou asistenti asistentů
 Jenom proto že je všechny krmím tisícovkami
 ještě existuju
 Steinhof je ústav úplatnosti
 Ti co nemají peníze
 nepřežijí dlouho
 taková je pravda
 tam nenávidí každého nově příchozího
 na mě se těší
 Worringer přijde
 valí se jako lavina Steinhofem
 zní to celým ústavem
 přijde milionář Worringer
 říká se
 to se pak všechny tyhle bílé pláště vřítí dovnitř

a klanějí se
 a nechávají se mnou krmit
 Kdybych řekl
 aby mi vytřeli zadek
 jak to chci
 přirozeně jak já to chci
 tak se o to servou
 Proto snáším nadávku Filozof
 jak si mi zvykli říkat
 DENE *vejde dovnitř s hromadou
 dlouhých bavlněných spodků*
 VOSS
 Copak to je
 DENE
 Koupila jsem ti nové spodky
 VOSS *kontroluje spodky*
 DENE
 Čerstvě vyprané a vyžehlené
 VOSS
 No to jsou ale nádherné spodky
 Jestli mi ovšem budou
 DENE *vezme jedny spodky a podává mu je*
 Je to tvoje velikost
 VOSS
 Moje velikost
 RITTER *se zasměje, vstane a ztlší
 smyčcový kvartet*
 VOSS
 Moje velikost říkáš
 moje velikost
drží jedny spodky před sebou, dívá se k podlaze
 Moje velikost
 může být moje velikost

RITTER *si zase sedá*

VOSS

Ale nejsou příliš měkké
nesnáším měkké spodky
vždycky jsem je nesnášel
celý život
jsem měl příliš měkké spodky

DENE

Nosívals vždycky hedvábné

VOSS

Protože si to moje matka
vzala do hlavy
a já si na to zvykl
vždycky jedině hedvábné spodky

DENE

Úplně hrubé bavlněné spodky

VOSS

Ano

DENE

Ze Švýcarska

VOSS

Švýcarské bavlněné spodky
takzvané horské spodky

RITTER

Osvědčené spodky Montblanc

VOSS

Spodky Montblanc
přirozeně
osvědčené spodky Montblanc
ty padnou skutečně
nejraději bych si je hned oblékl
tázavě
ano

DENE

Nene
tady ne
ne teď
ne tady
přece ne v jídelně
tady
teď

RITTER

A proč ne
když to chce
proč by si nemohl teď a tady
ty spodky obléknout
vstane a zkouší na omak spodky, které má Voss
ještě pořád v rukou,
zvolá
Fantastické
osvědčené spodky Montblanc
Obleč si je přece klidně tady
proč ne

DENE

To přece nejde

VOSS *si svlékne kabát a položí ho na stůl*
a rozepíná si už kalhoty a chce si je
svléci

RITTER

To je přece směšné
proč by si nemohl právě teď
ty spodky obléknout

DENE

Ale beze mě
to přece nejde
dej sem
vytrhne mu spodky z rukou
buď rozumný

RITTER

Proč jsi sem ty spodky vůbec přinesla
když si je nesmí obléknout

VOSS

Ne smí
ne smí
smí ne

RITTER *k němu*

Nesmíš
slyšel jsi přece
nesmíš

DENE *své sestře*

Nestydatá osobo
otočí se a jde ven

RITTER *za ní volá*

Huso hloupá
bratrovi
Miluje tě
nešťastně
stále stejně
nezměnila se
zjistila
že miluješ dlouhé hrubé bavlněné spodky
a hned nakoupila celou hromadu
těchhle dlouhých hrubých spodků

VOSS *si zase zapíná kalhoty*

RITTER

Proč sis ty spodky
neoblékl
měl sis svléknout kalhoty
a obléknout spodky
Ach protivíte se mi
*jde zpátky na své místo a sedne si a zapálí
si cigaretu*

Měl sis ty spodky obléknout
tenhle falešný vylhaný stud

VOSS *si oblékne svůj kabát*

RITTER

Už od dětství vylhaný
o své sestře
Co myslíš že teď dělá
vypne smyčcový kvartet
Strká obličej
do spodků
které jsi měl v rukou
Přinese do jídelny tvoje spodky
a nedovolí ti
aby sis ty spodky oblékl
náhle vzrušeně
Kde ses to spálil
Kde
ukaž
chci to ještě jednou vidět
ukaž

VOSS *jde k ní*RITTER *ho vezme za ruku a prohlíží si jizvu*

Velká díra
dívá se mu do tváře
Svíčkou říkáš
sám si propálit ruku
sám
V noci pravděpodobně

VOSS *přikývne*

RITTER

Bolelo to hodně

VOSS *přikývne*

RITTER

Ale úplně skrz

se ti to nepodařilo
to by byl býval triumf
propálit si ruku úplně skrz sám

VOSS *přikývne*

RITTER

Ve vši tajnosti
přitáhne ho k sobě a chce ho políbit
on se nejdřív brání, potom ji k sobě pevně přitiskne,
líbá ji, dokud oba neuslyší přicházet svou sestru

RITTER *ho odstrčí*

Zbláznil ses
vždyť mi zlomíš vaz

DENE *vstoupila, ptá se*

Vypijeme si
kávu

RITTER

Ano samozřejmě
vid' Ludwigu

DENE *jde opět ven*

VOSS *si sedne ke stolu*

RITTER

Podíval ses na ni dobře
jde ke gramofonu a položí na něj Eroiku,
pod řízením dirigenta Knappertsbusche
Co jsem říkala
Eroica docela tiše
Strkala nos
do tvých spodků
To přece patří
k terapii
není-liž pravda
Dokud žil otec
nesměla se Eroica hrát
Ostatně on nenáviděl Knappertsbusche

miloval Furtwänglera
znovu si sedne a natáhne nohy

Videňané mají všichni
beethovenovský komplex
schubertovský komplex
nebo beethovenovský komplex
trpí tím všichni
ve svých vilách tím všichni trpí
zvolá

My jsme viloví tvorové
viloví tvorové jsme
Ludwigu
my jsme viloví tvorové
Třeskot nádobí, jako když starší sestra
upadla za dveřmi do kuchyně

RITTER *vyskočí*

Teď ještě ke všemu upadla
ta husa hloupá

VOSS *chce ven*

RITTER *ho odstrčí zpět*

zůstaň tady
otevře dveře
Poranila ses
ty krvácíš
pojď

VOSS *pozoruje, jak mladší sestra*
zvedá starší ze země

DENE *poté, co vstala*
Klopýtla

RITTER

Ano

DENE

Já se ze všeho zblázním

RITTER

Ty si toho na sebe zkrátka příliš mnoho bereš

VOSS *se otočí a jde ke stolu a opět
se otočí a obě je pozoruje*

DENE

Škoda kávy

RITTER

Ach co
nádobí je škoda
nádobí

DENE

Ten krásný servis po babičce

RITTER

Zrovna ten babiččin český servis

VOSS

Nervozita je choroba

DENE a RITTER *se dívají na svého bratra*

VOSS

Pravděpodobně změna počasí
kumulace pohrom
pravděpodobněRITTER a DENE *sbírají střepy*

VOSS

Co milujeme
je náhle na střepy
krásný babiččin servis
fatální mechanismus
rozhlíží se, zatímco sestry sbírají střepy
K Fregemu nejdu
ne k Fregemu
*vezme svůj notes z kapsy kabátu,
otevře jej, listuje a čte*
Sestry červeně podtrženo
Infantilismus

excesivní infantilismus

*sklapne notes a zastrčí ho znovu**do kapsy*

Století nejistoty

po určité pauze

Totální zhroupení na přelomu tisíciletí

RITTER a DENE *smetly střepy a vstávají*

VOSS

Vylhané společenství ve víře

Ustavičná omrzelost životem

Ředitel říkal

že přijde doba

kdy ani ve Steinhofu

už nebude hrachová polévka

RITTER a DENE *jdou ven*VOSS *za nimi volá*

Bohatství zavazuje nezapomínejte na to

sedne si ke stolu a zírá na kredenc

O půl metru doleva

Nejdřív vyklidit

potom posunout

dívá se na hodiny

Hodiny musí pryč

sto let potírání analfabetismu

a ničeho nedosaženo

dívá se na strop jídelny

Když to uveřejníme

jsme mrtvi

rozhlíží se

Odhakživa dával přednost bavlně

*vstane, jde ke gramofonu a nastaví**Eroiku tak hlasitě jak možno a pověsí**postupně znovu všechny portréty, které**předtím sundal ze zdí, všechny obrácené**ke stěně, a pak vypne Eroiku*

*potom si zcela vyčerpán sedne
na židli u zdi
Doktorát mi nedali
v Cambridgi
všichni byli proti mně
ačkoliv jsem ten doktorát chtěl mít
říkal jsem stále že ho nechci
ale chtěl jsem ho přesto
nechci ho
to je směšné
a chtěl jsem ho přesto
velmi zřetelně
Nedali mi ho
mně
Dali jsme se s Schopenhauerem bludnou cestou*

*RITTER a DENE vejdou s kávou
prostírají stůl*

*VOSS
Velká potřeba geometrie
velká potřeba kávy
žádná potřeba společnosti*

*DENE
Žádala jsem velikost pět
neměli ji
musela jsem tři dny čekat
všichni ho teď chtějí
tohle bavlněné spodní prádlo*

*RITTER
Když máme tolik nádobí
nic se neděje*

*DENE
Ano*

*VOSS
Hodně cukru prosím*

*RITTER
Kde je cukr*

*DENE
Už jdu
jde ven*

*RITTER si zapálí cigaretu
ptá se
Máš ještě ten srub v Norsku*

VOSS přikývne

*RITTER
Myslela jsem
žeš ho prodal*

VOSS zavrtí hlavou

*RITTER
A kdy se zas vypravíš do Norska*

*VOSS
To nevím*

*RITTER
Tam bys ovšem musel vylézt na skálu
aby ses ke srubu vůbec dostal
a to už skutečně nemůžeš
na to jsi přece už moc slabý
sedne si ke stolu
Ty jsi ve Steinhofu jediný kdo tam má privilegia
Ty si tam můžeš dělat co chceš
skoro všechno
Platíš přece taky sedm tisíc denně
ty můžeš zůstat ve Steinhofu ještě celá léta*

DENE vejde s cukřenkou a postaví ji na stůl

*RITTER k ní
Tak sedni si konečně
vždyť ty jsi nervozita sama
ne Ludwig
ty*

RITTER a DENE zjistí, že obrazy jsou teď všechny
otočeny ke stěně

RITTER se dívá směrem ven z okna
Odpoledne propřší pravděpodobně
to je pak nejlepší být v posteli

DENE
Já budu žehlit

RITTER
Není nic hezčího
než takové deštivé odpoledne v posteli
Všichni tři pijí kávu

Opona

Ritter, Dene, Voss, inteligentní herci. Během práce, kterou
jsem ukončil dva roky po tomto záznamu, byly moje
myšlenky soustředěny především na mého přítele Paula
a na jeho strýce Ludwiga Wittgensteina.

Th. Bernhard, červen 1984